

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara Vergu-Iordache

Simpozionul Internațional de Geografie

Peisajele: percepție, cunoaștere, conștientizare și acțiune

PRIMĂVARĂ ȘTIINȚIFICĂ GEOGRAFICĂ

În perioada 8-10 aprilie 2011, Facultatea de Geografie a organizat, pentru a treia oară în existența sa, Simpozionul Internațional de Geografie „Peisajele: percepție, cunoaștere, conștientizare și acțiune” (Landscapes: Perception, Understanding, Awareness and Action), dedicat aniversării a 20 de ani de la înființarea Universității Spiru Haret. Ca de fiecare dată, această manifestare științifică a suscit interesul specialiștilor din România, dar și din străinătate. Participarea a fost numeroasă, cei înscriși atingând numărul de 181 de persoane. Toate universitățile românești au avut reprezentanți, dar și Institutul de Geografie al Academiei Române sau Institutul de Dezvoltare și Cercetare pentru Turism. Din străinătate, au fost participanți de pe toate continentele, mai puțin Australia – 46 de specialiști, doctoranzi și masteranzi din Algeria, Brazilia, Bulgaria, Egipt, Elveția, Franța, Indonezia, Israel, Mali, Republica Moldova, Slovacia, Slovenia, Spania, Turcia, Ucraina.

Pentru prima dată, s-a încercat îmbinarea sesiunilor științifice cu aplicațiile în teren. Acesta a fost motivul pentru care s-a optat pentru desfășurarea acestuia la Râșnov, localitate în care am găsit deschidere, inițiativă și dorință de a ajuta. Autoritățile locale și Asociația *Rosenau*, exemplar reprezentată de președintele acesteia,

domnul Constantin Ungureanu, au creat suportul pentru ca totul să se deruleze în condiții optime. Acest simpozion, ca și cele anterioare, a fost structurat pe trei secțiuni: sesiunea dedicată

studentilor și masteranzilor, sesiunea pentru specialiști și doctoranzi, aplicația practică de teren.

Lector univ. dr. Mădălina-Teodora ANDREI
Președintele Comitetului de Organizare

(Continuare în pag. 3)

SĂRBĂTORI PASCALE FERICITE!

PASTORALĂ DE SFINTELE PAȘTI

† DANIEL
PRIN HARUL LUI DUMNEZEU
ARHIEPISCOPIUL BUCUREȘTILOR,
MITROPOLITUL MUNTENIEI ȘI DOBROGEI,
LOCȚIȚIOR AL TRONULUI CEZAREEI CAPADOCIEI
ȘI
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

PREACUVIOSULUI CIN MONAHAL,
PREACUCERNICULUI CLER
ȘI PREAIBUȚILOR CREDINCIOȘI
DIN ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

HAR, MILĂ ȘI PACE DE LA HRISTOS-DOMNUL NOSTRU,
IAR DE LA NOI PĂRINTEȘTI BINECUVÂNTĂRI!

„Nu știți că toți câți în Hristos Iisus ne-am botezat, întru moartea Lui ne-am botezat? Deci ne-am îngropat cu El în moarte, prin botez, pentru ca, precum Hristos a nviat din morți, prin slava Tatălui, așa să umblăm și noi întru înnoirea vieții.” (Romani 6, 3-4)

Hristos a înviat!

*Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți credincioși și credincioase,*

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât ca anul acesta 2011 să fie „Anul omagial al Sfântului Botez și al Sfintei Cununii” în Patriarhia Română.

Sfinții Apostoli și Sfinții Părinți ai Bisericii ne învață că între Taina Morții și Învierii lui Hristos și Taina Botezului creștinilor este o legătură spirituală sfântă și de viață făcătoare. Lumina și puterea Sfântului Botez. De aceea, în Biserica primelor veacuri, Botezul creștinilor adulți se săvârșea în noaptea de Paști, fiind numit și „luminare”, iar cei botezați se numeau „luminari” (Notă: Cf. A.-G. HAMMAN, *Le Baptême d'après les Pères de l'Église*, Éditions Migne, Paris 1995, p. 19-20); ei purtau haine albe în toată săptămâna de după Paști, numită și „Săptămâna luminată”.

Taina Botezului, în dimensiunea sa pascală, a fost prefigurată în Vechiul Testament atât prin

Noe, care a fost salvat de potop folosind corabia-prefigurare a Bisericii (cf. *Facere* cap. 6-9; *1 Petru* 3, 20-21), cât și prin ieșirea poporului ales din robia Egiptului, trecerea prin Marea Roșie (cf. *Ieșirea* 12, 1-51 și 13, 1-16; *1 Corinteni* 10, 1-2) iar apoi trecerea prin Iordan (cf. *Iosua* 4, 1-10) și intrarea în Țara Făgăduinței. (Notă: Despre interpretarea patristică a acestor simboluri vezi Lothar HEISER, *Die Taufe in der orthodoxen Kirche*, Paulinus-Verlag Trier, 1987, p. 143-199)

Înțelesul adânc și tainic al Botezului creștin ca moarte și înviere împreună cu Hristos este temeiul întregii vieți creștine.

Moartea a venit în lume ca urmare a păcatului neascultării lui Adam față de Dumnezeu, izvorul vieții și al nemuririi (cf. *Romani* 5, 17-19). Omul însă nu a căzut în păcat din proprie inițiativă, ci pentru că a fost înșelat de diavolul (cf. *Facere* 3, 1-6, 13, 24; *2 Corinteni* 11, 3; *Ioan* 8, 44). De aceea, Hristos, Noul Adam, îndată după botezul Său în Iordan. Se luptă cu ispitele lacomiei care vin de la diavol: ispite de a înlocui pe Dumnezeu cu lumea materială, ca și când omul ar fi doar o

ființă biologică, nu și spirituală; ispite de a stăpâni lumea exterioară, pierzându-și însă libertatea interioară a sufletului care vine din comuniunea omului cu Dumnezeu; și ispite slavei deșarte sau a afirmării omului prin orgoliu (cf. *Matei* 4, 1-11; *Marcu* 1, 13; *Luca* 4, 2-13).

Iar în partea finală a vieții Sale pământești, Hristos, Noul Adam, respinge ispitele durerii, pregătite de puterile diavolești ascunse în oamenii care îl urau pe nedrept pe Hristos și încercau să-L ducă la neascultare față de Dumnezeu și la ură față de oameni. Însă, prin smerită ascultare față de Dumnezeu până la moarte (cf. *Luca* 23, 46; *Filipeni* 2, 4-10; *Romani* 5, 19) și prin iertarea greșelilor dușmanilor Săi (cf. *Luca* 23, 34), Hristos Domnul a biruit puterile demonice, și „le-a dat de ocară în văzul tuturor; biruind asupra lor prin cruce” (*Coloseni* 2, 15), transformând astfel moartea ca plată (pedeapsă) a păcatului neascultării în moarte ca iubire față de oameni prin iertarea lor.

„Nu știți că toți câți în Hristos Iisus ne-am botezat, întru moartea Lui ne-am botezat? Deci ne-am îngropat cu El în moarte, prin botez, pentru ca, precum Hristos a nviat din morți, prin slava Tatălui, așa să umblăm și noi întru înnoirea vieții.” (Romani 6, 3-4)

Hristos a înviat!

*Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți credincioși și credincioase,*

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât ca anul acesta 2011 să fie „Anul omagial al Sfântului Botez și al Sfintei Cununii” în Patriarhia Română.

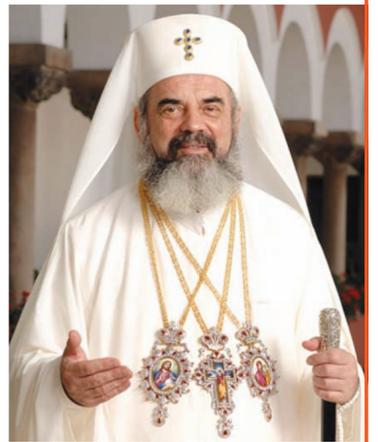
Sfinții Apostoli și Sfinții Părinți ai Bisericii ne învață că între Taina Morții și Învierii lui Hristos și Taina Botezului creștinilor este o legătură spirituală sfântă și de viață făcătoare. Lumina și puterea Sfântului Botez. De aceea, în Biserica primelor veacuri, Botezul creștinilor adulți se săvârșea în noaptea de Paști, fiind numit și „luminare”, iar cei botezați se numeau „luminari” (Notă: Cf. A.-G. HAMMAN, *Le Baptême d'après les Pères de l'Église*, Éditions Migne, Paris 1995, p. 19-20); ei purtau haine albe în toată săptămâna de după Paști, numită și „Săptămâna luminată”.

Taina Botezului, în dimensiunea sa pascală, a fost prefigurată în Vechiul Testament atât prin

Noe, care a fost salvat de potop folosind corabia-prefigurare a Bisericii (cf. *Facere* cap. 6-9; *1 Petru* 3, 20-21), cât și prin ieșirea poporului ales din robia Egiptului, trecerea prin Marea Roșie (cf. *Ieșirea* 12, 1-51 și 13, 1-16; *1 Corinteni* 10, 1-2) iar apoi trecerea prin Iordan (cf. *Iosua* 4, 1-10) și intrarea în Țara Făgăduinței. (Notă: Despre interpretarea patristică a acestor simboluri vezi Lothar HEISER, *Die Taufe in der orthodoxen Kirche*, Paulinus-Verlag Trier, 1987, p. 143-199)

Înțelesul adânc și tainic al Botezului creștin ca moarte și înviere împreună cu Hristos este temeiul întregii vieți creștine.

Moartea a venit în lume ca urmare a păcatului neascultării lui Adam față de Dumnezeu, izvorul vieții și al nemuririi (cf. *Romani* 5, 17-19). Omul însă nu a căzut în păcat din proprie inițiativă, ci pentru că a fost înșelat de diavolul (cf. *Facere* 3, 1-6, 13, 24; *2 Corinteni* 11, 3; *Ioan* 8, 44). De aceea, Hristos, Noul Adam, îndată după botezul Său în Iordan. Se luptă cu ispitele lacomiei care vin de la diavol: ispite de a înlocui pe Dumnezeu cu lumea materială, ca și când omul ar fi doar o

ființă biologică, nu și spirituală; ispite de a stăpâni lumea exterioară, pierzându-și însă libertatea interioară a sufletului care vine din comuniunea omului cu Dumnezeu; și ispite slavei deșarte sau a afirmării omului prin orgoliu (cf. *Matei* 4, 1-11; *Marcu* 1, 13; *Luca* 4, 2-13).

Iar în partea finală a vieții Sale pământești, Hristos, Noul Adam, respinge ispitele durerii, pregătite de puterile diavolești ascunse în oamenii care îl urau pe nedrept pe Hristos și încercau să-L ducă la neascultare față de Dumnezeu și la ură față de oameni. Însă, prin smerită ascultare față de Dumnezeu până la moarte (cf. *Luca* 23, 46; *Filipeni* 2, 4-10; *Romani* 5, 19) și prin iertarea greșelilor dușmanilor Săi (cf. *Luca* 23, 34), Hristos Domnul a biruit puterile demonice, și „le-a dat de ocară în văzul tuturor; biruind asupra lor prin cruce” (*Coloseni* 2, 15), transformând astfel moartea ca plată (pedeapsă) a păcatului neascultării în moarte ca iubire față de oameni prin iertarea lor.

„Nu știți că toți câți în Hristos Iisus ne-am botezat, întru moartea Lui ne-am botezat? Deci ne-am îngropat cu El în moarte, prin botez, pentru ca, precum Hristos a nviat din morți, prin slava Tatălui, așa să umblăm și noi întru înnoirea vieții.” (Romani 6, 3-4)

Hristos a înviat!

*Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți credincioși și credincioase,*

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât ca anul acesta 2011 să fie „Anul omagial al Sfântului Botez și al Sfintei Cununii” în Patriarhia Română.

Sfinții Apostoli și Sfinții Părinți ai Bisericii ne învață că între Taina Morții și Învierii lui Hristos și Taina Botezului creștinilor este o legătură spirituală sfântă și de viață făcătoare. Lumina și puterea Sfântului Botez. De aceea, în Biserica primelor veacuri, Botezul creștinilor adulți se săvârșea în noaptea de Paști, fiind numit și „luminare”, iar cei botezați se numeau „luminari” (Notă: Cf. A.-G. HAMMAN, *Le Baptême d'après les Pères de l'Église*, Éditions Migne, Paris 1995, p. 19-20); ei purtau haine albe în toată săptămâna de după Paști, numită și „Săptămâna luminată”.

Taina Botezului, în dimensiunea sa pascală, a fost prefigurată în Vechiul Testament atât prin

Noe, care a fost salvat de potop folosind corabia-prefigurare a Bisericii (cf. *Facere* cap. 6-9; *1 Petru* 3, 20-21), cât și prin ieșirea poporului ales din robia Egiptului, trecerea prin Marea Roșie (cf. *Ieșirea* 12, 1-51 și 13, 1-16; *1 Corinteni* 10, 1-2) iar apoi trecerea prin Iordan (cf. *Iosua* 4, 1-10) și intrarea în Țara Făgăduinței. (Notă: Despre interpretarea patristică a acestor simboluri vezi Lothar HEISER, *Die Taufe in der orthodoxen Kirche*, Paulinus-Verlag Trier, 1987, p. 143-199)

Înțelesul adânc și tainic al Botezului creștin ca moarte și înviere împreună cu Hristos este temeiul întregii vieți creștine.

Moartea a venit în lume ca urmare a păcatului neascultării lui Adam față de Dumnezeu, izvorul vieții și al nemuririi (cf. *Romani* 5, 17-19). Omul însă nu a căzut în păcat din proprie inițiativă, ci pentru că a fost înșelat de diavolul (cf. *Facere* 3, 1-6, 13, 24; *2 Corinteni* 11, 3; *Ioan* 8, 44). De aceea, Hristos, Noul Adam, îndată după botezul Său în Iordan. Se luptă cu ispitele lacomiei care vin de la diavol: ispite de a înlocui pe Dumnezeu cu lumea materială, ca și când omul ar fi doar o

(Continuare în pag. 8)

Ateneul cultural România de Măine

Universitatea Spiru Haret și Societatea Națională Spiru Haret pentru Educație, Știință și Cultură au organizat joi, 14 aprilie 2011 - ora 16,30, la sediul din str. N. Iorga nr. 34-36, prima întâlnire din cadrul Ateneului cultural „România de Măine”. Tema întâlnirii: *Ziua mondială a Poeziei și lansarea revistei Carmina Balcanica*. Au participat scriitorii: Carolina Ilica, Doina Uricariu, Mugurș Maria Petrescu, Nae Georgescu, Ioan N. Roșca, Ioan Găf-Deac, George Stanca, Baki Ymeri ș.a. Invitați speciali au fost: Excelența Sa Ambasadorul Albaniei la București, dl. Sami Shiba, acad. Grigore Brâncuși, dr. Gelcu Maksutovici. Moderatori: Mihaela Albu, Dan Anghelescu.

Detalii în pag.3

La Centrul Tehnologic Ploiești – întâlnire europeană Să lucrăm creativ în beneficiul adulților care învață

Centrul Tehnologic de acces la Platforma Blackboard, Ploiești, al Universității Spiru Haret, împreună cu Societatea Națională Spiru Haret pentru educație, știință și cultură, sucursala Prahova, au găzduit, recent, o întâlnire de nivel european cu participarea a nouă organizații furnizoare de educație pentru adulți în cadrul proiectului proiectului *Să lucrăm creativ în beneficiul adulților care învață*, finanțat printr-un grant GRUNDTVIG de la Uniunea Europeană. Acestea organizează cursuri diverse, de la cele de limbi străine, până la cele de dans, pictură, folk, proiectare pe calculator și multe altele. Din partea țării noastre, instituția implicată în proiect

este Centrul Tehnologic de acces la Platforma Blackboard, Ploiești, al Universității Spiru Haret, partenerii acestuia fiind instituții private și de stat din Cehia, Turcia, Spania, Portugalia, Malta, Germania, Irlanda și Anglia (fiecare țară beneficiind de 15.000 de euro). Proiectul Grundtvig (lifelong learning) are drept scop promovarea ideii de „plăcere în procesul de învățare”, cu accent pe producerea și schimbul de abordări inovatoare și creative ale procesului de învățare pentru adulți.

(Continuare în pag. 3)

Oaspeți ai Universității Spiru Haret

Profesorul Frank S. RAVITCH

Frank S. Ravitch, profesor de drept și Șef al Catedrei de Drept și Religie Walter H. Stowers din cadrul Școlii de Drept a Universității de Stat din Michigan, SUA, director al Școlii de vară din Kyoto, Japonia, a fost invitatul special al Facultății de Drept și Administrație Publică Constanța în cadrul primei conferințe internaționale pe drept și ordine socială.

Profesorul Frank S. Ravitch a susținut o prelegere în cadrul mesei rotunde „Drept Constituțional al Statelor Unite ale Americii și interpretarea legii”, moderată de decanul facultății de Drept și Administrație Publică Constanța, conf. univ. dr. Gheorghe Dinu. Au participat studenți și masteranzi. Fiind strâns legată de domeniul principal de cercetare al domnului profesor Ravitch, tematica propusă a prilejuit dezbateri interesante pe marginea drepturilor și libertăților cetățenilor prevăzute în Constituția americană. Un accent deosebit în prelegere s-a pus pe conținutul primului amendament al constituției SUA, cu privire la interzicerea votării de către Congres a vreunei legi prin care să se institue o religie oficială de stat sau prin care o religie să fie preferată în locul alteia, interzicerea de a promulga legi prin care s-ar împiedica libertatea religioasă, legi care să îngreueze libertatea de exprimare, libertatea presei, legi care să limiteze dreptul la adunare pașnică și la a trimite petiții guvernului.

Cariera profesorului Frank S. Ravitch include o vastă experiență în practica avocațională, fiind consultant al Curții Supreme în domeniul primului amendament. Este autorul mai multor cărți, articole, recenzii. Ultima sa carte, publicată

la Cambridge University Press, în 2010, se intitulă *Marketing Intelligent Design. Law and the Creationist Agenda* [Marketizarea Modelului Inteligent. Dreptul și Agenda Creționismului]. Cursul *Law and Religion, A Reader: Cases, concepts, and Theory* [Drept și Religie, Îndrumar: jurisprudență, concept și teorie], publicat în 2003, s-a bucurat, în 2007, de o a doua ediție revizuită și adăugită și face parte din bibliografia obligatorie a disciplinei *Drept și Religie* în aproape toate școlile de drept din SUA. Articolele semnate de domnul profesor se axează pe drept și religie, dar și pe drepturile fundamentale și discriminare.

În 2001 a fost bursier Fullbright la Facultatea de drept a Universității Doshisha (Japonia), unde a predat cursuri de drept constituțional și drept și religie. La Universitatea de Stat din Michigan predă cursul de *drept constituțional* pentru studenții de anul I, cursul de drept și religie, cursul de responsabilitate profesională, cursul de drept răspunderii civile și cursul de interpretare a legii.

Onorina BOTEZAT

VALORILE ȘI UNIVERSITATEA

Prof. univ. dr. Ștefan COSTEA

O societate civilă armonioasă este dependentă de înalte valori morale și de comportamente etice ale cetățenilor și liderilor lor. Universitățile moderne recunosc că valorile lor, cele ale societății și ale membrilor individuali ai acestora sunt – toate – interconectate. De asemenea, ele realizează că trebuie să joace un rol „cheie” în menținerea și dezvoltarea acestor valori, în special în ceea ce privește integritatea și respectul indivizilor și a diferențelor dintre ei.

De aceea, este responsabilitatea lor de a cultiva și dezvolta capacitățile studenților lor de a învăța și de a-i încuraja în direcția „iubirii” învățării, descoperirii și cooperării lor cu alții. În consecință, misiunea universităților moderne va trebui să fie integrarea învățării, descoperirii și angajării. Ca atare, importanța valorilor pentru universitate este demonstrată de măsura în care își va îndeplini această misiune. Prin angajamentele sale față de societate, universitatea modernă își dezvoltă și întărește propriile sale valori, ale societății și ale membrilor societății. Ca urmare, procesul angajării universității este un element fundamental în dezvoltarea societății civile, locale și globale.

Începutul secolului al XXI – lea găsește planeta noastră cu: • o populație de peste 6,5 miliarde oameni, o populație în creștere; • o rată mare de creștere a noii cunoașteri, care crește exponențial, dublându-se aproape la fiecare trei ani; • probleme de mediu și de resurse naturale, care se multiplică în ritmuri alarmante; • extinse procese de separare dintre

cei care „au” și cei care „n-au”. Această situație implică cooperarea tuturor membrilor, locuitorilor planetei în efortul de a răspunde acestor „provocații”. În acest scop este necesar, a venit vremea ca: • să reevaluăm valorile noastre ca indivizi și • în calitate de comunități, popoare, state și națiuni.

Dacă vrem ca societatea în care trăim - globală, națională, locală - să devină o societate a civilității și armoniei, ea trebuie să se întemeieze pe valori morale și pe comportamentul etic al cetățenilor și conducătorilor lor. Însăși existența societății depinde de valori pozitive comune, împărtășite la un anumit grad de fiecare membru al societății, de la cel mai obidit până la cel mai bine plasat. Întrucât numai asemenea valori oferă cadrul stabilității în perioadele de turbulențe sociale și servesc drept ghiduri în perioadele de turburări sociale și haos economic, politic sau social. În plus, ele servesc consolidării comunităților sociale și umane, dacă relațiile umane sunt stabile și „lumea devine un loc al unei „case umane”.

Valorile pot fi definite ca standarde sau tipare ale așteptărilor, care ghidează persoanele sau grupurile spre satisfacție, împlinire și semnificație. Ele pot fi valori individuale sau de grup, intelectuale, economice, politice, estetice, morale, personale sau sociale. Ele sunt comunicate prin gânduri (vorbit sau scris) și acțiune și sunt împărtășite, în consecință, ele devin o comună (atribut colectiv, esențial pentru dezvoltarea comunității). Printre-o astfel de „împărtășire”, valorile individuale devin valori comune.

(Continuare în pag. 3)

SIMBOLURI

Două știri de săptămâna trecută mi-au reținut atenția. Poate și dumneavoastră.

Este vorba despre gestul lui George Brăiloiu, care a donat Academiei Române manuscrisele lui Emil Cioran, dobândite în urma licitației de la Paris, din 7 aprilie, și gestul japonezilor din Tokio de a cumpăra, rapid, legumele și fructele recoltate de pe o rază de 50 de kilometri de lângă centrul nuclear avariata de la Fukushima, într-o piață special organizată, pentru a susține agricultorii afectați de catastrofa.

„Am considerat că Academia Română, care are menirea de a păstra și cultiva limba și literatura română, este instituția care trebuie să aibă grijă de manuscrisele Cioran cumpărate de mine”, a spus el. „Știu că doriți să aflați resorturile gestului meu: luați-l doar ca un gest-simbol, într-o perioadă în care avem nevoie de simboluri”, a mai spus Brăiloiu.

Atât de rar! La noi.

În piața temporară instalată aproape de o stație de metrou din Tokyo, toate legumele și fructele au fost testate pentru a se demonstra că nu sunt radioactive, a dat asigurări Hiryuki Watanabe, unul dintre organizatorii evenimentului. Purtătorul de cuvânt al guvernului, Yukio Edano, a făcut un tur al pieței și a degustat câteva căpșune și o roșie. „E foarte bună!” a spus el. „Mâncăți, vă rog. Nu sunt aduse la vânzare decât produse sănătoase.”

Fără comentarii! La japonezi.

Mioara VERGU-IORDACHE

Schimb de experiență și diseminare de bune practici

Vineri 15 aprilie 2011, la sediul Universității SPIRU HARET din Rm. VĂLCEA s-a desfășurat al 5-lea seminar pentru schimb de experiență și diseminare de bune practici în organizarea și desfășurarea practicii în producție a studenților. Sunt invitați studenți practicieni din grupul-țintă al proiectului, cadre didactice coordonatoare ale practicii de specialitate, precum și tutori din cadrul organizațiilor partenere de practică. Au fost prezenți reprezentanți ai celor două universități partenere și membrii echipei de implementare a proiectului POSDRU/90/2.1/S/64176 - „Studenți practicieni-studenți activi și integrați”.

Facultatea de Arte, Catedra de Muzică, și Cercul studențesc de Teorie analitică a muzicii organizează: **IN MEMORIAM prof. univ. dr. DHC VICTOR GIULEANU - CONCURS DE SOLFEGIU** Concursul, deschis tuturor studenților Facultății de Arte, se va desfășura vineri 29 aprilie 2011, ora 11.00, sala P13. Juriul, alcătuit din personalități în domeniu, cadre didactice ale Facultății de Arte, va desemna câștigătorii pe baza a două probe de solfegiu. Parteneri: Asociația Culturală CONCERTINO, Asociația Culturală IRINA ȘAȚCHI, *Opinia Națională*. Inscrcri și informații suplimentare se primesc de la lector univ.dr. Ion Oltețeanu, telefon 0740867100, e-mail ionolteanu@yahoo.fr, până la data de 27 aprilie 2011.

2011 – Anul internațional al pădurii

În ziua de 5 mai 2011, ora 9.00, în amfiteatrul „Ion Heliade Rădulescu” al Bibliotecii Academiei Române va avea loc dezbateri națională cu tema „*Starea și viitorul pădurilor României*”, dedicată Anului Internațional al Pădurii.

Evenimentul este organizat de Secția de Științe Agricole și Silvice a Academiei Române, Secția de silvicultură a Academiei de Științe Agricole și Silvice „Gheorghe Ionescu Șeșești”, Regia Națională a Pădurilor - ROMSILVA și Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice.

În data de 2 februarie 2011, într-o sesiune specială a Forumului pentru Păduri al Organizației Națiunilor Unite, secretarul general al ONU, Ban Ki-Moon, a declarat oficial Anul 2011 - Anul Internațional al Pădurii.

În data de 3 februarie 2011, miniștrii de resort au adoptat, la cea de-a noua sesiune a Forumului pentru Păduri al Organizației Națiunilor Unite o Declarație Ministerială prin care subliniază rolul pădurilor în dezvoltarea economică și socială, eradicarea sărăciei, durabilitatea mediului, asigurarea resurselor alternative de energie, menținerea resurselor de apă, atenuarea schimbărilor climatice, combaterea deșertificării și a degradării terenurilor, conservarea biodiversității, protejarea bazinelor de apă și reducerea riscurilor de dezastru natural.

(Continuare în pag. 4)

STUDENTII ÎNTREABĂ. PROFESORII RĂSPUND

Astăzi, răspunde, de la Facultatea de Drept și Administrație Publică, Craiova

• lect. univ. dr. Sorin STĂNCIULESCU

Aprecieri privind caracterul multidimensional al naturii proprietății intelectuale

Orice abordare a proprietății intelectuale, fie ea de domeniu juridic, economic sau de domeniu moral, trebuie să țină cont de diferența fundamentală dintre idee și bun tangibil. Date fiind caracteristicile esențiale ale creației, de-a lungul timpului au existat mai multe încercări de teoretizare a protecției proprietății intelectuale, punctele sensibile fiind principiile juridice, economice, filozofice sau chiar noțiunile tehnologice.

Student: Ce înseamnă abordarea juridică/politică a naturii proprietății intelectuale?

Profesor: Această abordare a proprietății intelectuale este extrem de sensibilă din cauza numeroaselor poziții care există pro și contra necesității unor drepturi în acest domeniu, dar mai ales cu privire la protecția lor. Natura politică a acestui tip de proprietate pare să fie susținută de traseul istoric parcurs de acest concept, pornind de la caracterul pur politic al actului de

acordare de monopoluri și privilegiu ca prime forme de manifestare a drepturilor de proprietate intelectuală. Însăși Constituția SUA acordă Congresului posibilitatea de a promova progresul științei și al artelor folositoare prin acordarea, pe timp limitat, unor drepturi exclusive în favoarea autorilor și inventatorilor pentru descoperirile și operele lor.

Student: Care este însemnătatea acceptării conceptului de proprietate intelectuală?

Profesor: Acceptarea conceptului de proprietate intelectuală a însemnat în realitate crearea unui instrument juridic pentru a recunoaște proprietatea privată asupra unui anumit volum de cunoaștere/informații. Acest lucru a fost posibil datorită unor rațiuni economice, care au stat la baza argumentării în favoarea unui astfel de instrument și care au justificat costurile inerente unei astfel de acțiuni. Trezirea de la accesul liber, nerestricționat din punct de vedere instituțional sau normativ, la un sistem de drepturi administrative și/sau instituționale a reprezentat un proces evolutiv. Legile privind proprietatea intelectuală au fost create conform doctrinelor tradiționale în vigoare. Astfel au apărut reglementări diferite pentru patente, dreptul de autor, mărci etc. cu multe alte elemente „pierdute” sau abordate în mod defectuos (de ex.: secretul comercial).

Student: Cum au fost receptate primele acte legislative în domeniu?

Profesor: Principiul primei apropiări a fost preluat pentru a justifica acordarea drepturilor de proprietate intelectuală. Tradiția legislativă și practicile sociale au trebuit să cedeze în fața criticilor care subliniau ineficiența unei asemenea soluții în condițiile economice actuale. Istoric vorbind, acordarea drepturilor de proprietate intelectuală a însemnat, de fapt, obținerea unor privilegii de monopol, termenul de proprietate intelectuală nefiind altceva decât o nuanțare a celui de privilegiu. Drepturile de proprietate intelectuală s-au născut prin exercitarea puterii statale și nu din grăjă pentru drepturile creatorilor. Primele acte legislative în această materie au apărut deoarece noile tehnologii apărute au fost considerate ca o amenințare de către autoritățile statale din acea vreme.

Student: Era Internetului a influențat abordarea dreptului de proprietate?

Profesor: Problemele tot mai frecvente și mai complexe care au apărut în acest domeniu au obligat însă statele să-și revizuiască legislația și să depășească anumite bariere: noua eră a computerelor a bulversat complet abordarea separată, pe drepturi de proprietate intelectuală evidențiind nevoia unei legi complete, care să abordeze simultan mai multe forme ale proprietății intelectuale; interesele proprietarilor se concretizează de cele mai multe ori în câștigul pe care îl pot obține din investițiile lor și nu în numărul de brevete, mărci sau drepturi de autor pe care le-ar putea obține.

Student: Reglementarea proprietății intelectuale are un caracter global?

Profesor: Problema majoră în acest domeniu este reglementarea proprietății intelectuale la nivel național în timp ce competiția și inovația sunt globale. Astfel, reglementarea este realizată la un nivel inferior celui la care se realizează creația efectivă. Acordul privind drepturile de proprietate intelectuală legate de comerț, din cadrul Organizației Mondiale a Comerțului, este o încercare de adaptare a voinței politice la realitatea economică. La nivel național, beneficiile și costurile unei protecții severe sunt, cel puțin în plan teoretic, evidente: o protecție puternică oferă stimulente pentru munca de creație și duce la creșterea potențialului

local de a oferi produse ce încorporează o cantitate mai mare de cunoaștere și tehnologie originală. Costurile sunt reprezentate de investițiile mari necesare acestor creații. Analizele economice demonstrează clar că infrastructura unui sistem juridic pentru drepturile de proprietate intelectuală, precum și implementarea unor mecanisme de monitorizare și protecție a acestora sunt costisitoare atât pentru autoritățile guvernamentale, cât și pentru actorii economici interesați. Incertitudinile inerente procedurilor judiciare antrenează costuri care trebuie analizate în strânsă legătură cu avantajele unui sistem de protecție a proprietății intelectuale.

Student: Ce critici se aduc dreptului de proprietate intelectuală?

Profesor: Din punct de vedere teoretic, există numeroase critici aduse drepturilor de proprietate intelectuală, considerate ca limite în calea liberei concurențe cu efecte negative asupra intereselor consumatorilor și a liberalizării schimburilor. Ambivalența efectelor unui sistem de protecție a proprietății intelectuale este unanim recunoscută și iese tot mai mult în evidență în corelație cu progresul tehnologic. Dacă protecția unor drepturi în defavoarea publicului larg este criticată, la fel se întâmplă și atunci când lipsa unor reglementări guvernamentale duce la apariția unor monopoluri pe piețele interne ale unor țări. Dacă anumite autorități guvernamentale susțin că absența unei protecții a proprietății intelectuale încurajează transferul de tehnologie prin copiere și imitare, altele estimează exact contrariul, și anume că mecanismul de protecție a proprietății intelectuale influențează în mod pozitiv transferul de tehnologie din străinătate prin investiții directe și licențe. Politica națională este cea care decide, în funcție de interesele fiecărei țări, în care parte va inclina balanța. Utilizarea puterii guvernamentale pentru a elabora și implementa un sistem de drepturi de proprietate intelectuală se poate dovedi o metodă socialmente efectivă, însă nu și soluția optimă pentru această problemă. Dificultățile apar atunci când autoritățile naționale realizează că reglementările de pe plan național au însă efecte și în plan internațional și că nici o țară nu se poate proteja complet de repercusiunile politicilor altor state.

Student: Este sau nu nevoie de protecție pentru proprietatea intelectuală?

Profesor: Ca în multe alte domenii, puterea guvernamentală, prin introducerea unui sistem de protecție a diverselor drepturi de proprietate intelectuală, a determinat, în realitate, creșterea impresionantă a creației protejate din zilele noastre. Apariția drepturilor de proprietate intelectuală nu a fost un proces discret, natural, ci a fost susținut de puterea politică a diverselor state.

Student: Există o abordare economică a dreptului de proprietate intelectuală?

Profesor: Indiferent că este vorba de un obiect simplu sau de unul complex, bunul fizic ocupă un anumit loc în spațiu și timp, aparținând în mod exclusiv unui anume „proprietar”. Această exclusivitate constituie baza conceptului „occidental” de proprietate, considerată, în sens larg, ca o garanție a dreptului la proprietate. Această exclusivitate anulează din start apariția disputelor cu privire la utilizarea bunului respectiv, la împărțirea câștigurilor și suportarea cheltuielilor.

Ideea sau, mai bine zis, creația intelectuală nu are această caracteristică a exclusivității. Transmiterea unei cunoștințe nu va însemna niciodată pierderea ei de către cel care o divulgă. Pe măsură ce informația este transmisă la mai multe persoane, se poate spune că asistăm la un proces de extindere a proprietății asupra acestei informații. Proprietatea și utilizarea comună a unei idei vin în contradicție cu principiile teoriei economice tradiționale. Valoarea unei idei nu se va diminua pe măsură ce aceasta este transmisă către alte persoane. Dimpotrivă, pentru ca o creație intelectuală să devină socialmente utilă, ea trebuie difuzată, comunicată. Din punct de vedere economic se poate spune că o idee este un produs public fără competitor.

Pe măsură ce lumea în care trăim se bazează din ce în ce mai mult pe informații, proprietatea și controlul unor active intangibile devin imperative pentru supraviețuirea economică. În momentul realizării unor modificări/schimbări ale drepturilor de proprietate, așa cum este cazul apariției drepturilor de proprietate intelectuală, se produce o restructurare a însăși fundației societății în care trăim. Deși sunt recunoscute o serie de abordări care nu țin de domeniul economic, teoria economică explică proprietatea intelectuală cu ajutorul noțiunii de stimulente economic. Invențiile, creațiile de orice fel implică investiții, costuri de diverse tipuri (timp pentru autor, cheltuieli materiale pentru realizarea unui prototip sau înregistrarea unei melodii). Într-o economie de piață, nimeni nu va investi fără speranța unui câștig, a unui venit care să depășească cheltuielile făcute și care să ducă, în final, la obținerea unui profit considerat rezonabil. Pentru a profita de pe urma creației sale, un scriitor trebuie să fie capabil să își vândă opera altor persoane sau să găsească o modalitate de a o da în folosință la un preț care să îi aducă avantaje comparative de piață. Dar circulația unei idei, chiar și atunci când este vorba de concretizarea ei într-o carte, este extrem de greu de controlat.

Student: Dar atunci când o idee este folosită în interes personal?

Profesor: Pot să apară dificultăți atunci când ideea este folosită în interes personal, ca de exemplu în cadrul unei afaceri. Ea va aduce avantaje numai în condițiile în care poate fi controlată și păstrată secretă față de competitorii afacerii respective. Descoperirea acestei idei de către ceilalți competitori nu distruge valoarea ideii în sine, dar anulează irevocabil profitul creatorului ei. Dificultăți chiar mai mari pot să apară atunci când creatorul ideii vrea să o vândă altor persoane interesate. Vânzarea unui anumit bun fie el tangibil sau nu presupune divulgarea lui. În cazul unei idei, această divulgare odată realizată, pentru o persoană sau pentru un grup restrâns de persoane este greu de prevăzută în ce fel va fi la rândul ei transmisă, sau nu, de către noii proprietari unor altor persoane. Informația este fără îndoială un „bun public” consumată de foarte multe persoane, de cele mai multe ori, imposibil de verificat care au plătit și care nu au plătit prețul pentru acea informație.

Profesor: Teoriile economice clasice nu se pot aplica acestor bunuri. Prețul pe care consumatorii individuali sunt dispuși să îl plătească apare sub forma unei cereri globale pentru un produs intelectual (proces vertical), ceea ce diferă de modul tradițional de însumare a cererilor individuale la prețuri diferite pentru un bun tangibil (proces orizontal). În practică, nu există nici un mecanism ideal de producție a bunurilor publice, dar acest lucru nu înseamnă neapărat și o lipsă de eficiență. Datorită faptului că o idee, o creație nu se poate „consuma”/„pierde” definitiv, termenul de eficiență obține noi valențe. Astfel,

Student: Înseamnă că toți consumatorii ar trebui să aibă dreptul să utilizeze produsele intelectuale fără restricții?

Profesor: Toate aceste afirmații conduc către ideea că toți consumatorii ar trebui să aibă dreptul să utilizeze produsele intelectuale fără restricții, deoarece nu aduc atingere eficienței. În această situație s-ar produce însă restricții mari în ceea ce privește prețul care ar trebui să fie recuperat pentru un produs intelectual. Indiferent ce preț ar alege creatorul, o parte a consumatorilor se va regăsi în afara pieței. Dacă prețul este zero, producătorul creator se va afla în imposibilitatea de a obține un beneficiu în urma creației sale.

Se va ajunge tot în situația în care consumatorii vor avea de suferit deoarece, fără un stimulente economic, creatorul respectiv nu va mai produce nimic. Atât timp cât pentru toate formele de proprietate intelectuală există însă pericolul unor copii și imitari extrem de ieftine, care să scadă prețul până aproape de zero, creatorii trebuie să aibă mijloace de a controla, într-o anumită măsură, utilizarea creațiilor lor. În acest moment apar drepturile de proprietate intelectuală și așa numitele privilegii de monopol.

Student: Apariția drepturilor de proprietate intelectuală înseamnă monopol?

Profesor: Apariția drepturilor de proprietate intelectuală nu înseamnă însă neapărat monopol, în sensul strict economic al termenului, deoarece consumatorii au o plajă largă de opțiuni pentru a alege exact produsul intelectual pe care și-l doresc. În realitate, acest tip de monopol nu diferă prea mult de „monopolul” pe care fiecare dintre noi îl avem asupra propriei noastre activități. Dacă luăm în considerare că distribuția unei informații se poate realiza aproape fără costuri și dacă luăm în calcul și apariția și utilizarea fără precedent a internet-ului, ne dăm seama că este imposibilă recuperarea integrală a cheltuielilor făcute pentru o creație. Deși filozofia internet-ului este cea a accesului gratuit, tot mai multe site-uri cu informații de valoare se orientează fie către facturarea utilizării, fie către restricții de acces. Reluând exemplul unui scriitor, acesta va încerca recuperarea cheltuielilor sale prin solicitarea unui preț mai mare decât costul

distribuției cărții sale, în timp ce competitorii săi vor găsi oportunitatea de a oferi cartea la un preț mai scăzut, împingând astfel prețul către costul marginal (în acest caz costul marginal al producerii și distribuiri unei copii). Astfel, autorul va fi în imposibilitatea recuperării costurilor fixe ocazionate de realizarea cărții. Altfel spus, autorii ar fi nevoiți să renunțe la această activitate, iar rezultatul, conform teoriei economice, ar fi o producție insuficientă de cărți și de alte creații care au caracteristici similare cu bunurile publice.

Nu este încă clar dacă eliminarea acestui „monopol” și acceptarea concurenței în acest domeniu ar însemna neapărat pierderea beneficiilor de către creatori. Chiar dacă profitul ar tinde spre zero, acest lucru nu s-ar întâmpla imediat ci pe termen lung, ceea ce ar permite creatorului recuperarea unui beneficiu suficient pentru efortul său creativ.

Student: Apariția drepturilor de proprietate intelectuală înseamnă monopol?

Profesor: Apariția drepturilor de proprietate intelectuală nu înseamnă însă neapărat monopol, în sensul strict economic al termenului, deoarece consumatorii au o plajă largă de opțiuni pentru a alege exact produsul intelectual pe care și-l doresc. În realitate, acest tip de monopol nu diferă prea mult de „monopolul” pe care fiecare dintre noi îl avem asupra propriei noastre activități. Dacă luăm în considerare că distribuția unei informații se poate realiza aproape fără costuri și dacă luăm în calcul și apariția și utilizarea fără precedent a internet-ului, ne dăm seama că este imposibilă recuperarea integrală a cheltuielilor făcute pentru o creație. Deși filozofia internet-ului este cea a accesului gratuit, tot mai multe site-uri cu informații de valoare se orientează fie către facturarea utilizării, fie către restricții de acces. Reluând exemplul unui scriitor, acesta va încerca recuperarea cheltuielilor sale prin solicitarea unui preț mai mare decât costul distribuției cărții sale, în timp ce competitorii săi vor găsi oportunitatea de a oferi cartea la un preț mai scăzut, împingând astfel prețul către costul marginal (în acest caz costul marginal al producerii și distribuiri unei copii). Astfel, autorul va fi în imposibilitatea recuperării costurilor fixe ocazionate de realizarea cărții. Altfel spus, autorii ar fi nevoiți să renunțe la această activitate, iar rezultatul, conform teoriei economice, ar fi o producție insuficientă de cărți și de alte creații care au caracteristici similare cu bunurile publice. Nu este încă clar dacă eliminarea acestui „monopol” și acceptarea concurenței în acest domeniu ar însemna neapărat pierderea beneficiilor de către creatori. Chiar dacă profitul ar tinde spre zero, acest lucru nu s-ar întâmpla imediat ci pe termen lung sau foarte lung, ceea ce ar permite creatorului recuperarea unui beneficiu suficient pentru efortul său creativ.

Student: Ce alte caracteristici are proprietatea intelectuală?

Profesor: O altă caracteristică a unei forme de proprietate intelectuală este aceea a noutății sale pe piață. O creație va fi întotdeauna prima pe piață, avantajul temporal permițând creatorului să obțină un profit mai mare decât costul producerii. Necesitatea ca un creator să obțină un anumit beneficiu în schimbul creației sale este în concordanță cu principiile pieței clasice, tradiționale de bunuri și servicii. Poate aspectul cel mai important al proprietății intelectuale este limitarea în timp. În principiu, eficiența economică impune ca perioada de protecție a unei creații să fie suficientă pentru ca un creator să obțină stimulentele necesare pentru a continua să creeze. Astfel, restricțiile în calea consumului sunt minime și totuși creatorul este

satisfăcut. Fiecare formă de proprietate intelectuală va necesita protecție pentru o perioadă de timp diferită. Deși atractivă în teorie, această abordare are de surmontat multe dificultăți în practică. Problema determinării termenului optim de protecție a proprietății intelectuale și-a găsit, pe moment, soluția numai prin negociere la nivel multilateral. Profesorul William Nordhaus a dezvoltat primul model formal de analiză a duratei optime a protecției proprietății intelectuale și în acest moment o serie de economiști și filozofi au creat diverse alte modele. Având în vedere însă extinderea și continua dinamică a activității creative din societatea actuală este dificil ca un astfel de model să fie atotcuprinzător și general valabil.

Student: Teoriile economice clasice se pot aplica acestor bunuri?

eronaț, fără să deservească interesele consumatorului final. Un producător poate să nu cunoască alte utilizări, mai profitabile ale unei resurse, în timp ce alții pot să nu fie la curent cu existența sau disponibilitatea acestei resurse. Pentru a corecta aceste alocări necorespunzătoare ale unor resurse intangibile, este nevoie de un sistem care să asigure metode de identificare a erorilor, să stimuleze creativitatea, să încurajeze transferul de cunoștințe către cei care au identificat alocările eronate de resurse și totodată să îi recompenseze pe aceștia. Toate aceste lucruri se pot realiza prin intermediul mecanismului pieței

Student: Informația este singurul exemplu de bun public?

Profesor: Informația nu este singurul exemplu de bun public. Teoria economică vorbește de apărare națională, iluminatul public, alarmă aeriană și multe altele. Acestea funcționează pentru toți cetățenii unei țări nu numai pentru cei ce și-au plătit, de exemplu, impozitele. Din aceste motive, în teorie, piața va furniza din ce în ce mai puțin aceste bunuri, producătorii fiind în imposibilitatea de a atinge valoarea marginală a investițiilor lor. Dimpotrivă dacă vorbim de un bun tangibil, piața oferă suficiente condiții și stimulente pentru ca producătorii să își recupereze costurile și să obțină și profit. Dacă pentru apărarea națională și iluminatul public statul este cel care plătește pentru bunurile publice, tot statul este cel care trebuie să intervină și în domeniul proprietății intelectuale, oferind posibilitatea creatorilor de a se proteja, de a controla investițiile lor, încurajând astfel noi creații.

Student: Cum se justifică economic protecția proprietății intelectuale?

Profesor: Justificarea economică a protecției proprietății intelectuale rezidă nu în plata creatorilor pentru munca lor, ci în asigurarea unor stimulente adecvate pentru ca aceștia să își continue munca de creație. Această abordare are însă și un cost: dreptul creatorilor de a împiedica anumite persoane de a define sau de a utiliza creația, limitarea temporară a difuzării informației diminuează accesul mării majorități a persoanelor la aceste creații. Într-o economie de piață, fiecare autor are aceeași libertate de a alege din seria de opțiuni, de alternative pentru a desfășura o anumită activitate. Pe măsură ce o persoană acumulează avere, nu înseamnă și că obține mai multe drepturi, mai multă libertate, ci doar că are mai multe șanse de a alege alternative mai bune sau de a avea mai multe opțiuni. Pe de altă parte însă, actorii economici cu putere economică considerabilă vor fi capabili să ofere pe plăți bunuri și servicii care să satisfacă într-o măsură tot mai mare nevoile și gusturile consumatorilor, oferindu-le acestora o libertate mai mare de a alege.

Student: Putem spune că drepturile de proprietate intelectuală sunt o barieră în calea competiției?

Profesor: În termeni economici putem spune că drepturile de proprietate intelectuală sunt o barieră în calea competiției pentru vânzarea acestor drepturi și permite creatorilor să impună prețuri cu mult mai mari decât costul marginal de producere a lor. În concluzie, tot mai puține persoane vor beneficia de aceste creații și vor plăti tot mai mult pentru ele. Un principiu fundamental al economiei de piață este acela al concurenței libere, capabilă să asigure utilizarea eficientă a resurselor și să elimine eşecurile. Pentru respectarea acestui principiu au apărut așa numitele legi antitrust. Dacă drepturile de proprietate intelectuală acționează ca o barieră pentru libera concurență, permițând creatorilor să limiteze capacitatea competitorilor lor de a copia sau de a imita efortul lor intelectual, noile legi impun anumite limite însuși drepturilor de proprietate intelectuală, împiedicând escaladarea prețurilor către niveluri de monopol. Singurul aspect ce rămâne de clarificat în această abordare economică este costul social plătit de public prin limitarea diseminării informației. O explicație este aceea că stimulând creația se va crea un echilibru între costuri și divulgarea a din ce în ce mai multe creații, pentru a face loc altora mai noi. În plus, pentru fiecare drept de proprietate intelectuală sunt prevăzute limite ca scop, timp și efect, ceea ce vine în ajutorul ideii de realizare a unei balanțe între nevoia de a avea creații și nevoia de a fi diseminate.

Student: Pe ce se bazează această teorie?

Profesor: Toată această teorie se bazează pe capacitatea statelor de a asigura un adevărat echilibru între nevoia de a proteja proprietatea intelectuală, de a asigura creatorilor mijloace adecvate de a avea venituri de pe urma creațiilor lor și nevoia de a disemina cât mai largă a informațiilor. De foarte multe ori, piața însăși oferă soluții pentru ca un creator să obțină o răsplătă suficientă pentru a-și continua

munca de creație, nefiind protejat de un drept formal de proprietate intelectuală. Este datorită societății de a interveni în acele sectoare unde creatorii nu au suficiente stimulente pentru a determina un real progres și de a găsi mijloace eficiente în timp și ca scop pentru protejarea proprietății intelectuale, precum este tot datorită societății de a ajuta la diseminarea informației în momentele în care se consideră că aceasta este mult prea limitată.

Student: Răspunde această abordare tuturor întrebărilor ridicate de proprietatea intelectuală?

Profesor: Deoarece această abordare tip piață a proprietății intelectuale nu răspunde tuturor întrebărilor ridicate pe această temă, există și încercări alternative de „soluționare”, din punct de vedere economic, a problematicii proprietății intelectuale.

O alternativă ar fi cea a finanțării de către stat a creatorilor prin sistemul de impozite și taxe. Avantajul unui astfel de sistem („taxare”) este acela că ar reduce prețul unei creații la cel al reproducerii și difuzării ei. Imposibilitatea autorităților de a stabili un mecanism adecvat și just de remunerare a diverșilor creatori ar crea însă probleme și mai mari. O altă idee este cea a „alegerii publice”, conform căreia statul ar

trebuie să cumpere creațiile direct de la creatorii lor și apoi să le introducă în domeniul public. Astfel, fiecare creator are posibilitatea de a negocia prețul pe care îl consideră potrivit pentru efortul său, iar consumatorii ar avea acces la cunoaștere la un preț redus.

O astfel de acțiune ar semnifica totodată că autoritățile guvernamentale sunt întotdeauna bine intenționate și că nu vor acționa pe baza unor considerente sau interese politice.

S-a propus chiar ca responsabilitatea remunerării adecvate a creatorilor să revină producătorilor de materiale de fixare a creațiilor care să aloce un procent din prețul bunurilor lor pentru plata creatorilor.

Student: Există și o altă tratare a subiectului?

Profesor: Da. Abordarea din punct de vedere tehnologic. Una dintre problemele majore, pe care le-a ridicat proprietatea intelectuală în economia mondială, este cea a apariției unei noi științe, și anume cea a cunoștințelor. Din ce în ce mai multe firme, companii sunt apreciate pentru ideile, cunoștințele lor, departamentele profilate în acest sens cuprinzând cel mai mare număr de angajați. Obținerea de noi tehnologii și produse, vitală pentru cei care acționează în domeniul tehnologic, impune realizarea unor investiții pentru cercetare și dezvoltare. Atunci când eforturile se apăsesc în rezultate de valoare se pune și problema protejării investiției în cercetare. Trei elemente au dus la apariția acestei economii a cunoașterii (savoir - franceză și knowledge - engleză): aportul calitativ de cunoștințe (creațiile), proliferarea transferului de informații (protecția proprietății intelectuale) și mondializarea economiei24. Proliferarea intensă a cunoașterii a transformat irevocabil sistemul economic și tinde să devină factorul de producție dominant. În acest moment apare contradicția cu teoria economică tradițională, în care factorul de producție rar este sursa de bogăție.

Cunoașterea nu este rară, singura limită fiind capacitatea noastră de a o crea sau de a îi impune limite. O economie bazată pe cunoaștere ca factor de producție dominant înregistrează randamente crescătoare și nu descrescătoare, ca în ramurile de activitate tradiționale. Un exemplu în acest sens este existența și succesul fără precedent a ceea ce numim generic Silicon Valley. Acest nou factor se autoconstruiește, deoarece orice nouă creație se bazează pe o altă mai veche sau din alt domeniu, lărgind astfel orizontul creșterii economice. Ceea ce societatea

modernă trebuie să soluționeze este dependența acestuia de un factor de producție tradițional, și anume factorul uman, abordat prin dubla prismă a sănătății și instruirii.

Dacă până nu cu multă vreme în urmă studiile se concentrău pe realizarea unui echilibru între recompensarea creației și distribuția acesteia, apar tot mai frecvent preocupări pentru așa numitul dezechilibru creatori, care a dus la crearea de monopoluri în domeniu și de aici la apariția unei „disturgențe creative”. Locul pe care informația/cunoașterea a început să îl ocupe în cadrul unui sistem economic de piață a dus la transformarea atât a marfii sale din resursă comună în marfă, cât și a accesului la aceasta din drept în privilegiu. Progresele recente ale tehnologiei complică și mai mult situația, deoarece dreptul la proprietate intelectuală se referă nu atât la cunoașterea în sine, cât la dreptul de a o utiliza temporar. Asistăm în prezent la un proces de transformare a informației în marfă, pe care mulți experți îl consideră ca fiind determinat numai de tehnologie. Practica activităților din domeniul tehnologic a demonstrat că protecția proprietății intelectuale nu este întotdeauna cea mai bună soluție. Dezvoltarea rapidă a unui produs și strategii de marketing bine alese pentru a obține înținatatea pe piață se pot dovedi mai eficiente decât utilizarea mecanismului legal de protecție a unui drept de proprietate intelectuală cu multitudinea de costuri pe care acesta le implică. Îndemnul pentru firmele tehnologice este de a inova și nu de a purta diverse „bătălii”. Există chiar opinii referitoare la o protecție mai mare a unor idei inovatoare prin publicarea lor în reviste de specialitate și nu prin încercarea de a le ține secrete prin tot felul de metode juridice.

Student: Există o armonie universală cu privire la drepturile de proprietate intelectuală?

Profesor: Interpretarea și traducerea în viață a drepturilor de proprietate intelectuală diferă foarte mult în lume. Fără a neglija încordările în relațiile internaționale, care au apărut ca urmare a acestor diferențe, nu trebuie să uităm oportunitățile pe care le oferă societății diversitatea creației umane. Indiferent de modul în care sunt analizate sau încadrate, drepturile de proprietate intelectuală fac parte din realitatea vieții de zi cu zi, oamenii devenind din ce în ce mai conștienți de existența și efectele lor.

Deși există mai multe abordări și încercări teoretice de a explica fenomenul proprietății intelectuale, nu se pot nega aspectele economice evidente pe care aceasta le presupune. Fără rațiunile economice care stau la baza apariției și dezvoltării lor, drepturile de proprietate intelectuală nu ar fi cunoscut recunoașterea actuală.

Politice sau nu, naturale sau artificiale, formele de proprietate intelectuală s-au impus datorită nevoilor economice ale societății de a soluționa problematica recompensării unui nou tip de producție, cea de creativitate.

Relația creator-producător apare ca una în plină evoluție și transformare în funcție de elementele noi impuse vieții economice de către fenomenul globalizării. Stimulente economice de care au nevoie proprietarii de creații intelectuale pentru a-și continua activitatea reprezintă recunoașterea existenței unui nou factor de producție și a modificării nivelului de importanță a activităților și metodelor tradiționale economice. Proprietatea intelectuală poate semnifica trecerea la o nouă etapă a evoluției societății umane prin eliminarea unor bariere și configurarea unei noi căi de urmat.

Simpozionul Internațional de Geografie
*Peisajele: percepție, cunoaștere,
conștientizare și acțiune*

PRIMĂVARĂ ȘTIINȚIFICĂ GEOGRAFICĂ

Sesiunea de postere a studenților

(Urmare din pag. 1)

În prima zi, deschiderea oficială a avut loc în București, la sediul facultății. Imediat după luările de cuvânt în plen, a urmat sesiunea de postere a studenților și masteranzilor, cu premierea celor mai bune lucrări. Din comisia de premiere au făcut parte: prof. univ. dr. Nicolae Ilica, decanul facultății, conf. univ. dr. Liliana Guran, lector univ. drd. Dan Eremia. Studenții și masteranzii premiați au fost: Doruța Ciurlău (Danciu), Adrian Florea, Cristian Geană, Ioana Andreea Ștefan, Ștefania Roxana Popescu, Oana Mistrăpău. Cei premiați sunt studenți și masteranzi de la Facultatea de Geografie, Universitatea Spiru Haret, cu excepția a două persoane de la Universitatea din București și de la Universitatea Valahia din Târgoviște. După ce s-a încheiat sesiunea studențescă, participanții s-au deplasat la Râșnov, pe traseul București-Ploiești-Sinaia-Bușteni-Predeal-Râșnov, oferindu-se posibilitatea de a observa diversitatea de peisaje din România, de la câmpie la munte, și frumusețea celei mai cunoscute și căutate regiuni turistice – valea Prahovei.

A doua zi, 9 aprilie 2011, a fost dedicată comunicărilor specialiștilor și doctoranzilor, în cadrul secțiunilor paralele. Tematica acestora a avut ca probleme centrale următoarele: Points of view on landscape perception; Landscapes, ecosystems,

and environment: a geographical approach; Geomorphology, environmental protection and landscape management; Geosystems and landscapes; Imprint-landscape imprint, matrix-landscape: essential elements of cultural geography; The landscape and the sustainable development; The landscape and the regional identity; Tourist landscapes and geosites; The impact of population on the landscapes; The role of education for the conservation and sustainable development of the landscapes.

Cea de-a treia zi a încheiat simpozionul cu o reușită aplicație de teren, în care participanții au putut să intre în contact cu realitatea românească, cu complexitatea peisajelor, iar pentru participanții străini, acesta a fost un bun prilej pentru a cunoaște splendoarea peisajistică românească. Aplicația s-a desfășurat pe traseul: Râșnov-Prejmer-Hărman-Brașov-Poiana Brașov-Râșnov-Bran-Rucăr-Câmpulung-Târgoviște-București. În concluzie, cel de-al treilea Simpozion Internațional de Geografie a demonstrat că dacă există pasiune și înclinare către cercetarea științifică, poți avea rezultate spectaculoase, chiar dacă organizatorul este o facultate mică, din punct de vedere al numărului studenților, din cadrul unei universități tinere care, la numai 20 de ani, învinge obstacolele și se impune în viața educației și științei românești și internaționale.

Imagine surprinsă în curtea bisericii fortificate Prejmer, duminică, 10 aprilie 2011, în timpul aplicației de teren

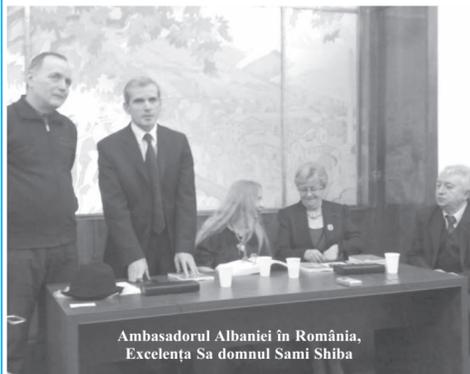

Aplicația practică de teren, Cetatea Râșnovului

Eveniment cu dublă însemnătate – Ziua mondială a Poeziei și lansarea revistei Carmina Balcanica

Joi, 14 aprilie 2011, Societatea Națională Spiru Haret pentru Educație, Știință și Cultură a organizat prima întâlnire din cadrul Ateneului cultural România de Măine, tema întâlnirii fiind Ziua mondială a Poeziei și lansarea revistei Carmina Balcanica.

Moderatori au fost prof. univ. dr. Mihaela Albu și poetul Dan Angheliescu. Carmina Balcanica înseamnă „cântecul balcanic”, în sens metaforic, și își propune să reunească tot ceea ce aparține culturii balcanice, pentru o mai bună informare a cititorilor, în special a tinerilor, care nu sunt familiarizați cu propria cultură. Balcanii sunt un spațiu cultural vechi, de valoare, diversificat, iar, din acest punct de vedere, suntem foarte apropiați și asemănători între noi. Acest număr al revistei, primul sub egida Societății Naționale Spiru Haret pentru Educație, Știință și Cultură, este dedicat Albaniei, motiv pentru care, la această conferință, invitatul special a fost Ambasadorul Albaniei în România, Excelența Sa domnul Sami Shiba. Domnia sa a ținut să mulțumească pentru inițiativa de a dedica prezentul număr Albaniei, exprimându-și aprecierile cele mai

Ambasadorul Albaniei în România, Excelența Sa domnul Sami Shiba

înalte pentru valorile culturale, care au o contribuție majoră în promovarea imaginii Albaniei pe teritoriul României. A vorbit, de asemenea, și despre rolul religioși și multicultural al Albaniei.

Dr. Gelcu Măksović, președinte de onoare al UCAR (Uniunea Culturală a Albanezilor din România), a amintit două nume reprezentative: Mihaela Vitezul, întregitorul țării, și Nicolae Iorga, istoricul nostru național, dar nu numai, fiind și cel care a făcut cunoscută istoria Albaniei.

Revista Carmina Balcanica apare în format de carte, fiind dinamizată de numeroase fotografii și documente color. Ca o caracteristică aparte, autorii sunt publicați în limba maternă, dar și traduși în limba engleză. Acest număr găzduiește numeroase studii și eseuri ale unor autori din diverse țări balcanice, un interviu cu prof. Hector Campos (Georgetown University) și recenzii de cărți.

Printre participanții de seamă s-au numărat următorii scriitori: Carolina Ilica, Doina Uricariu, Murguș Maria Petrescu, prof. Nae Georgescu, prof. Ioan N. Roșca, Baki Zmeri.

Poetul Dan Angheliescu, fondator și director al revistei Carmina Balcanica, ne-a pus sub semnul poeziei, moment care „ar trebui să fie mai intens” după cum a susținut, pentru că trăim „într-o epocă suprasaturată de pozitivism, care ne îndepărtează de Dumnezeu, dar și de poezii”, fiind dominați „de o gândire calculatoare” (Nietzsche). Faptul că există manifestarea dedicată Zilei mondiale a Poeziei demonstrează dimensiunea educațională a Universității Spiru Haret, chiar și în aceste timpuri de criză economică.

Doina Uricariu consideră că „poezia își află rădăcinile în sacru. Nu este un text pe care un poet îl scrie despre sine, este un text despre celălalt. Dacă pierdem poezia, îl pierdem și pe celălalt, cel din exterior și cel din interior. Poezia jonglează cu această multitudine de eu-ri.”

Prof. Nae Georgescu ne-a declarat că Ziua mondială a Poeziei este un moment fericit de mai-bună cunoaștere atât a poeziei indigene, cât și a poeziei din alte spații, fiind un moment de apropiere sufletească.

A scrie un poem e o minune
Cum o minune-i tot ce este viu
De parcă Dumnezeu în gând l-ar spune
Iar eu să îl aud și să-l transcriu.

Dar poate mai întâi l-a tot visat,
Uitându-l iar și iar...Pierdut în vis.
Iar eu să-mi amintesc și recitai,
Să i se pară, treaz, că El l-a scris.

Minune –
Carolina Ilica

Carolina Ilica recitând „Minune de iarnă”

În aceste timpuri de criză, apropierea de poezie poate fi o poartă de evadare dintr-o lume strict materialistă.

Anamaria SOARE și Claudia IOJA,
studente, anul III,
Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

La Centrul Tehnologic Ploiești – întâlnire europeană

Să lucrăm creativ în beneficiul adulților care învață

(Urmare din pag. 1)

Grundtvig are trei obiective mari:

- dezvoltarea și împărtășirea creativă și inovativă a metodelor de pregătire a celor ce învață, în așa fel încât să-și dezvolte cele opt „competențe cheie”, identificate de Comisia Europeană în 2005;
- încurajarea profesorilor de a fi sprijiniți în procesul de învățare, mai degrabă decât experți de subiect care dăscăsc și predă;
- încurajarea dezvoltării unei atmosfere „fericite” de învățare.

Echipa SSH_ESC a participat deja la întâlniri în Portugalia, Cehia și Malta, iar, la Ploiești, a avut loc întâlnirea Grundtvig (pentru

formarea adulților) a membrilor din organizațiile educaționale. Țările participante în proiect sunt: România, Malta, Irlanda, Cehia, Portugalia, Germania, Spania, Turcia și Regatul Unit al Marii Britanii. Accesarea

Universitatea Spiru Haret - Centrul Tehnologic Ploiești, împreună cu Societatea Națională Spiru Haret pentru Educație, Știință și Cultură, sucursala Prahova, au obținut, în 2009, un grant GRUNDTVIG de la Uniunea Europeană, pentru a participa, alături de alte opt țări europene la proiectul: „Let's do it creatively for the benefit of adult learners” (Să lucrăm creativ în beneficiul adulților care învață). Proiectul a

fost câștigat în urma unei selecții riguroase a Agenției Naționale pentru Proiecte Europene în domeniul formării profesionale a cadrelor didactice. Acest proiect Grundtvig de învățare continuă (lifelong learning) are drept scop promovarea ideii de „plăcere în procesul de învățare”, cu accent pe producerea și schimbul de abordări inovatoare și creative ale procesului de învățare pentru adulți. Aceasta permite, în domeniul educației

site-ului <http://letsdoit.upol.cz/doku.php?id=start> permite oricărui adult interesat de educația de-a lungul întregii vieți să se informeze despre rezultatele parteneriatului: workshopuri, prezentări ale unor idei noi în domeniul educației adulților.

La Ploiești, cei 45 de participanți din străinătate au vizitat, pentru început, Centrul Tehnologic de acces la platforma Blackboard, Ploiești, al Universității Spiru Haret, unde oaspeții s-au arătat încântați de procesul de învățământ modern și de facilitățile oferite studenților: manuale, acces la platforma de evaluare Blackboard, plata taxelor în rate.

Au urmat două zile de activități intense, găzduite de Colegiul Național Mihai Viteazul. Membrii Societății Naționale Spiru Haret pentru Educație, Știință și Cultură, cadre didactice de prestigiu ale învățământului prahovean, au susținut, alături de colegii din Turcia, în limba engleză, mai multe workshopuri interactive:

- prof. Gabriel Taga, prof. Cristina Ionescu-Marian: „One letter – Ten sounds – One world”;
- prof. Daniela Ionescu, prof. Roxana Iordache: „Creating interactive presentations” (Multimedia Lab);
- prof. Mahmut Develi, prof. Bațak Akç: „Teaching Speaking” (CDI).

În două sesiuni au avut loc dezbateri pe tema produselor finite ale proiectului. Scopul final al acțiunilor este realizarea unui ghid de bune practici pentru furnizorii acestui tip de servicii de educație, cu exemple de bună practică ale partenerilor.

Elevii ai Colegiului Național Mihai Viteazul, participanți la mai multe Campionate Mondiale de dezbateri academice (DEBATE), pregătiți de prof. Simona Mazilu, au oferit o dezbaterie model pe tema educației adulților, îndelung aplaudată.

Director prof. Gabriel TAGA

pentru adulți, o oportunitate pentru dezvoltarea profesională și de reflecție asupra practicii curente a furnizorilor de educație implicați. La întâlnirile lor, activitatea participanților se reflectă în ateliere de lucru și abordări inovatoare pentru sprijinirea dezvoltării de competențe cheie pentru educație și formare, identificate de către Comisia Europeană.

Având în vedere că 2009 a fost Anul european al creativității și

inovării, participanții au avut drept scop ca munca lor cu cei care învață să favorizeze atitudini pozitive față de învățarea continuă, la o comunitate diversă, cu nevoi variate de învățare. Proiectul, care a început în 2009 și se va finaliza, în iunie 2011, cu Conferința din Irlanda, implică un număr de parteneri dintr-o gamă largă de organizații implicate în educația adulților, toate cu o bogată experiență.

Unde ne sunt absolvenții?

ALICE IVAȘCU - psiholog, Agenția Națională Antidrog, Brașov:

Meseria de psiholog implică foarte multă formare continuă

Corneliu Toader: Doamnă Alice Ivășcu, dumneavoastră sunteți absolut, promoția 2005, al Facultății de Psihologie, a Universității Spiru Haret, din marea centru universitar Brașov. Cum a fost transferul de la statutul de învățăcel la cel de profesionist în ale sufletului omeneș?

Alice Ivășcu: Nu s-a realizat tocmai facil. Meseria de psiholog implică foarte multă formare continuă, dar, având în vedere bagajul teoretic cu care am pornit din timpul facultății, nu am plecat de la zero, nu am plecat într-un domeniu în care nu cunoașteam nimic și-mi era foarte greu să-mi desășor activitate. Vă pot spune că am avut, chiar după ce am terminat studiile facultății, am avut în continuare susținerea profesorilor, am avut întotdeauna susținerea unui mentor, al doamnei decan Cornelia Tatu, căreia îi mulțumesc, cu care inclusiv în ziua aceasta avem o colaborare pe linie profesională, între instituția pe care o reprezint, Agenția Națională Antidrog, Centrul de la Brașov, și Facultatea de Psihologie și Pedagogie, unde dumneaei este decan.

Corneliu Toader: În această activitate foarte importantă este încrederea pe care cel care vine să apleze la dumneavoastră trebuie să o aibă întrucât stărnii un pic teamă.

Alice Ivășcu: Este teama de necunoscut și teama, până la urmă, de a da la o parte orice mască, orice rol social, dacă doriți, și a rămâne tu însuși în fața unei persoane necunoscute. Tocmai de aceea, relația între psiholog și client se construiește în timp și sunt necesare calități, atât din punctul de vedere al specialistului, dar și foarte mare deschidere din punctul de vedere al clientului. Pentru că, dacă nu arătăm respect, nu dăm sinceritate, nu ne arătăm noi și atât, fără alte măști, nu putem să facem nimic și lucrurile vor rămâne, vor stagna la nivelul în care ne-am prezentat în fața specialistului. Acum vorbesc din punct de vedere al clientului, dar și specialistul trebuie să vină cu aceleași lucruri în fața lui: să fie sincer, să fie deschis, să-și recunoască și limitele, pentru că suntem oameni, nu suntem - eu știu - atotcunoscători și nu există niște șabloane, cărți, manuale, pe care să le pot deschide și să spun: a, asta este problema, asta e rezolvarea. Din punctul acesta de vedere, întotdeauna, pe cel din fața noastră îl tratăm individual și încercăm să nu generalizăm problema și să nu generalizăm metodele și felul de a-l aborda, prin prisma celorlalte cazuri, pe care le-am avut.

Corneliu Toader: Cât din această porțiune de avere personală sufletească a fost influențată de studiile pe care le-ați făcut pentru canalizarea sau pentru șlefuirea diamantului, în stare gemă, care este iubirea de oameni?

Alice Ivășcu: Vă spunem că este foarte importantă partea teoretică, partea de pregătire în domeniul, pentru că, din nou, poate mă repet, dar nu pot să ajut dacă nu am și instrumentele, metodele, iar acestea trebuie dobândite, nu ne naștem cu ele. Nu sunt niște lucruri date, sunt niște lucruri pe care le preluăm pe parcurs. Și acest parcurs înseamnă instruirea noastră și formarea

noastră continuă. În meseria de psiholog este foarte important să nu uităm că lucrurile evoluează, că problemele se schimbă, că avem nevoie întotdeauna de ceva de care să ne folosim, și nu ajunge că am citit o carte în facultate sau că am avut o pregătire până la un punct după care, gata, considerăm că educația este terminată și nu mai avem nevoie de alte informații sau de alte forme de pregătire. Din contră, dacă nu te pregătești continuu, dacă nu ești continuu conectat la tot ce înseamnă soluții noi, metode noi, e inutil. Psihologia este o știință într-o continuă dezvoltare, astfel încât întotdeauna vom avea ceva nou de învățat, ceva nou de observat, ceva nou de știut. Societatea în care trăim, din păcate, nu ne ajută foarte mult, referitor la a ne cunoaște, referitor la a ști cum să ne ajutăm, a ști cum să mergem mai departe...

Corneliu Toader: Și de a le folosi eficient ...
Alice Ivășcu: Exact. Cum vă spuneam, la început, colaborarea dintre instituția pe care o reprezint și Facultatea de Psihologie din Brașov, din cadrul Universității Spiru Haret, se concretizează și prin faptul că noi lucrăm

cu studenții și masteranzii facultății.

Le oferim un suport de curs și le oferim șansa să facă acea parte de practică în domeniul adicțiilor. Și să știți că, una dintre întrebările cu care începem aceste întâlniri este: *De ce ai ales să vii aici? De ce ai ales să faci practică în domeniul acesta?* Și atât cât oamenii sunt sinceri, pentru că există și acele cazuri, în care căutăm

niște răspunsuri frumoase doar pentru a nu rămâne în tăcere, am ajuns să ne dăm seama că foarte mulți dintre ei doresc mai mult să se dezvolte ei personal, doresc mai mult să facă anumite lucruri pentru ei și poate după aceea pentru toți ceilalți. Și sunt și destul de multe cazuri în care oamenii se confruntă cu probleme, cei dragi lor, familia, prietenii se confruntă cu niște probleme și atunci ei simt nevoia să-și ajute. Exact ce vă spuneam înainte: nu ajunge doar să ne dorim să facem asta. La un moment dat, trebuie un pic mai mult și picul acesta vine din punctul de vedere al pregătirii, din punctul de vedere al informației pe care o avem și din punctul de vedere al faptului că suntem sau nu în măsură să dăm acest ajutor.

Corneliu Toader: Ce palier de vârstă credeți că ar fi cel mai adecvat pentru a putea să intre în studiul psihologiei la nivel universitar? Concordă cu vârsta biologică a „bobocilor” sau trebuie mai multă maturitate?

Alice Ivășcu: Mi-ați pus o întrebare cheie: cred că nu țin neapărat de o maturitate pentru că, la un moment dat, e mai bine să fie așa, haideți să spunem, ca un burete, încă neîmbibat. Dar sunt și cazuri când ai nevoie de experiență în spatele tău. De aceea vă spun că lucrurile trebuie cumva îmbinate și ar fi bine să nu facem o defalcare între cei care abia sunt într-un început, aproape de partea profesională, și cei care poate sunt bine ancorați într-o profesie, însă simt nevoia de ceva nou, simt nevoia că au nevoie de încă ceva. Și așa nevoie, de cele mai multe ori, se regăsește în ceea ce partea de psihologie poate să ofere.

VALORILE ȘI UNIVERSITATEA

(Urmare din pag. 1)

Și, ca atare, în măsura în care acțiunile sunt bazate pe aceste valori, societatea va fi o societate „civilizată”, chiar armonioasă. Într-o asemenea societate prevalează valori cum sunt: cinstea, integritatea, atenția (grija), libertatea, justiția, ordinea, compasiunea, loialitatea, securitatea, pacea, toleranța, diversitatea, prietenia, dragostea, încrederea, respectul și curajul. În realitate, în viața socială, adesea, diferitele sectoare au valori diferite, care pot intra în conflict, chiar dacă nu în concepție, cel puțin în grad sau relativitate. De aceea, importanța crescândă a științei, tehnologiei, afacerilor și politicii conduce la seturi diferite de valori, care produc conflicte. În asemenea situații, valorile morale și sociale au un rol esențial în soluționarea conflictelor, prin identificarea unor valori comune și construcția unui consens pe baza acestor valori. De asemenea, este important a se înțelege faptul că valorile individuale pot fi derivate din cele de grup și moderate de grupurile sociale, deoarece valorile sociale (de grup) și cele individuale sunt, în mod normal, interdependente.

Valorile individuale sunt, însă, cele mai importante atunci când sunt însoțite de responsabilitate. „Fără responsabilitate, ca și condiție, valorile n-ar avea continuitățile și tiparele pe care ele le produc. Dacă ele ar fi doar fragmentare, momentane și discontinue, ele n-ar putea uni posibilitatea umană cu continuitățile lumii și nici n-ar putea fi valori de același tip”. Angajarea la o valoare personală, măsura în care aceasta se menține sunt testate de evenimente (în special, catastrofele). Valorile pot fi, de asemenea, testate intelectual, prin standarde sau criterii, între care: • **consistența** – credințele consistente cu acțiunile; • **reciprocitatea** – menținerea aceluiași valori; • **regula de aur**; •

coerența – integrarea valorilor într-un sistem sau cod de valori; • **cuprinderea** – măsura în care valorile includ sectoare cât mai largi ale societății (locale, naționale, globale); • **adecvarea** – acțiunea, în mod corect, valorile își realizează vocația lor specifică; • **durata** – se mențin sau acțiunea pe durate lungi de timp; • **autenticitatea** – valorile adoptate sunt valorile adevărate, reale; • **deschiderea** – rezistă acestea la critica deschisă sau la provocările care pot veni din partea altor valori? Valorile care răspund la aceste standarde sunt valori puternice, atât individuale, cât și sociale. Iar, dacă sunt însoțite și de condițiile responsabilității și respectului, este foarte probabil că societatea va dezvolta valori puternice. Societățile democratice pot fi realizate numai dacă majoritatea cetățenilor și liderii lor aderă la valorile onestității (cinstei), integrității și respectului. De-a lungul istoriei, conflictele au apărut datorită faptului că indivizii, grupuri sau sectoare ale societății aderă la și mențin valori diferite, adesea rezultate din reprimarea drepturilor individuale și din pierderea civilizației. De aceea, elementele civile ale societății trebuie să creeze mecanisme care să protejeze valorile democratice. În acest proces: educația – la toate nivelurile, școlile; familia; religia; organizațiile civile etc., trebuie să își asume responsabilitatea dezvoltării valorilor morale și sociale ale tuturor cetățenilor. Universitatea modernă are o responsabilitate unică în dezvoltarea valorilor individuale și ale societății, dat fiind faptul că programele sale au un impact asupra tuturor elementelor societății. Ca atare, rolul universității în dezvoltarea valorilor democratice ale societății este esențial (critic).

Universitatea modernă

Misiunea universității contemporane și a celei a viitorului este complexă și comprehensivă, ea implicând: dezvoltarea umană; crearea cunoașterii; și să facă servicii directe societății.

În această perspectivă, universitățile au recunoscut importanța: recunoașterii diversității; a necesității de a reacționa asupra predării și învățării, care conduc la dezvoltarea holistică a studenților; creării noilor cunoștințe, prin cercetare, și a utilizării cunoașterii existente în modalități noi și pe căi inovative. Prin extensivitate și programe externe, ele au antrenat „învățăceii” (learners) din afara granițelor tradiționale ale universității, recunoscând că, în calitate lor de „centre de învățare”, ele sunt deosebit de importante pentru dezvoltarea societăților civile. Idealurile pe care se va întemeia universitatea modernă de succes emană din atribuțiile universității contemporane. Universitățile viitorului vor realiza următoarele idealuri: acces egal tuturor celor calificați; transformarea în „comunități de învățare” în care, personalul didactic, studenții și conducătorii contribuie fiecare la învățarea unora de la alții; orientare spre studentul utilizator în mod prietenesc; crearea de medii de învățare sănătoase; responsabilitate față de și răspunsuri la necesitățile societale, fiind instituții angajate cu multe interese și aspirații publice; accentuarea, în tot ceea ce fac, asupra celor mai înalte valori sociale și morale; participare activă în dezvoltarea societăților locale, naționale și internaționale.

Misiunea universității viitorului va fi aceea de a sublinia rolul și importanța învățării distincte de predare, recunoscând, în același timp, importanța predării excelente, ca mijloc de perfecționare a proceselor învățării. Ea va trebui să includă și: realizarea cercetării științifice pentru îndeplinirea funcției sale mai largi, descoperirea și crearea cunoașterii științifice; aplicarea acestora la soluționarea problemelor și la depășirea provocărilor societății, prin antrenarea profesorilor și studenților și a competențelor lor, la expertize și acțiuni sociale; promovarea unor relații

biunivoce cu societatea, în sensul integrării învățării, cercetării și angajării sociale a universității în condiții de reciprocitate benefică pentru ambii parteneri.

Aceste idealuri și misturi ale universității trebuie să se întemeieze pe valorile sale specifice: corectitudinea, diversitatea, toleranța, onestitatea, integritatea, răspunderea, respect, încrederea, excelența și responsabilitatea. Pentru că, numai pe aceste teme, universitatea își va putea realiza misiunea, în special cea privind dezvoltarea holistică (integrală) a studenților săi. **Corectitudinea, diversitatea și toleranța** sunt valori corelate, care implică recunoașterea și aprecierea unicității fiecărui individ și tratarea fiecăruia cu respectul diferențelor umane.

Onestitatea, integritatea, adevărul și răspunderea, de asemenea corelate, implică: aderență la fapte; complexitudinea, realizare și înaltă rectitudine de caracter; deschidere pentru investigare bazată pe încredere și onestitate, integritate și adevăr;

Respectul și încrederea sunt bazate pe perceperea faptului că și alții aderă la valorile onestității, integrității și adevărului și că ei merită încredere în ei și în ceea ce fac;

Excelența se referă la „înaltă calitate”, la „cea mai înaltă calitate posibilă”, în tot ceea ce face și produce universitatea. De aceea, perfecționarea continuă, pentru atingerea excelenței, face diferență dintre universitățile performante și celelalte, ceea ce implică tenacitate și disciplină în realizarea scopurilor; **Responsabilitatea** este valoarea sau condiția implicată a tuturor valorilor și implică a acționa întotdeauna în concordanță cu propriile valori, în ciuda altor dorințe. A acționa responsabil este, adesea, ultimul test al propriilor valori, atât personală, cât și socială.

Toate aceste valori sunt intercorelate între ele și cu idealurile universității și se concretizează la

nivelul fiecărui agent component al universității. Astfel, în privința studentului, ca centru al activității universitare, realizarea exigențelor derivate implică: sprijinirea studentului în dezvoltarea abilităților și valorilor esențiale ale vieții; gândire critică; a cunoaște și învața cum să învețe; comunicarea efectivă, scrisă și orală; perspectiva-multiculturală globală; respect față de ceilalți și de sursele individualității lor; responsabilitate individuală și civică; autostimă și autoîncredere; sens al propriei sale competențe; deprinderi manageriale și abilitate de a lucra cu alții, fie ca lider, fie ca membru al echipei. Cea mai mare provocare a demersului educațional, în acest context constă în: dezvoltarea caracterului și conștiinței; a cetățeniei, toleranței și civilității; a responsabilității individuale și sociale. Realizarea acestei provocări în universitate reprezintă un „standard al formării studentului, nu o opțiune”.

La nivelul universității, realizarea și dezvoltarea valorilor ca obiectiv major al acesteia impune: acces al fiecărui student la cursurile înscrise în programele de studii și în orele de lucru; set semnificativ de exigențe, care să încurajeze analiza și reflecția (incluzând: seminarii și cursuri care să solicite lucrări scrise, doveditoare ale gândirii independente); consultații adecvate și consiliere academică; experiențe directe de cercetare și de formare a competențelor necesare proceselor de descoperire, creare și valorificare a cunoașterii științifice; oportunități pentru studenți de a cunoaște personal pe unii membri ai corpului didactic.

În comunitatea învățării viitoare, experiența universității va fi: centrată, în principal, pe învățare mai mult decât pe predare; excelență în predare, evaluată la fel ca excelența în cercetare, ambele legate de implicarea studenților în cercetare; accentuarea faptului că rezultatele sunt tot atât de importante cât

creditele/ore, că învățarea studentului este mai importantă decât „timpul de sedere” pe scaun și că demonstrarea competențelor studentului trebuie să însoțească acumularea cursurilor; suplimentul de învățare, bazat pe studiul independent al bibliografiilor, trebuie să accentueze asupra „învățărilor colaborative (profesorii – „înțelepții pe scenă”); în asociere cu „învățarea în echipă” și soluționarea interdisciplinară a problemelor (cu profesorul în postură de „ghid”); integrarea „curriculumului ascuns”, inclusiv a experiențelor co-curriculare mult mai direct în experiența de învățare; eliberarea studenților de constrângerile de timp și de frontiere fizice ale sălii de curs și de seminar, prin oferirea de cursuri „just in time” și extinderea instruirii în comunități și la locurile de muncă, prin utilizarea noilor tehnologii instrucionale și a modelelor învățământului la distanță. Universitatea modernă va trebui să ofere experiență educațională nu prin accentuarea stresului importanței valorilor, ci prin constituirea ca exemplu de instituție angajată valoric, de la – președinte, rector, cancelar- până la cei mai de jos nivel, în care „actorii universității” intră în contact direct cu studenții”. Valorile intelectuale ale preciziei, rigurii, clarității, consistenței, adevărului și excelenței vor trebui să fie prezente în toate aspectele experienței de învățare și, în primul rând, în activitățile specifice ale profesorilor (cursuri, seminarii, activități practice etc.), în care valorile sociale și morale specifice trebuie să fie incluse, și pe care studenții vor trebui să nu numai să și le însușască, ci să învețe cum să le „trăiască”, să le practice. Relațiile dintre toți „actorii” universității trebuie să servească drept exemplu de civilitate, bazate pe respectul demnității individuale, al comunicării deschise și respectuoase, în condițiile în care universitatea modernă are responsabilitatea unică de a forma viitorii cetățeni și lideri ai societății.

ANUL INTERNAȚIONAL AL PĂDURII- 2011

(Urmare din pag. 1)

Declarația Ministerială a Forumului pentru Păduri reprezintă o contribuție la pregătirea Conferinței Națiunilor Unite pe tema dezvoltării durabile din 2012. De altfel, toți miniștrii prezenți la acest forum au adoptat Declarația, angajându-se, totodată, să implementeze politici de integrare a gestiunii durabile a pădurilor prin planuri de dezvoltare și programe naționale și să creeze condițiile necesare gospodării durabile a pădurilor.

La nivelul fiecărei țări membre a Organizației Națiunilor Unite, Anul Internațional al Pădurilor va fi celebrat prin manifestări dedicate pădurii, cuprinse într-un program național.

Acțiuni dedicate Anului Internațional al Pădurilor de către Organizația Națiunilor Unite sunt: 21-25 februarie 2011, a 26-a sesiune a Consiliului Guvernator Global al Forumului Ministerial pentru Mediu al Programului Națiunilor Unite pentru Mediu (UNEP) Nairobi, Kenya 7-8 martie 2011, al doilea Comitet pregătitor pentru Conferința ONU pentru Dezvoltare Durabilă (Rio+20), Sediu ONU, New York 22 mai 2011, Ziua internațională pentru Diversitate Biologică: Biodiversitate și Păduri, Secretariatul Convenției pentru Diversitate Biologică (CBD) 5 iunie 2011, Ziua Mondială a Mediului, Programul Națiunilor

Unite pentru Mediu (UNEP) 14-16 iunie 2011, a șasea Conferință Ministerială Europeană Forestieră (A 6-a Conferință Ministerială pentru protecția pădurilor în Europa) OSLO, Norvegia 17 iunie 2011, Ziua Mondială pentru combaterea deșertificării și secetei, Secretariatul Convenției ONU pentru combaterea secetei (UNCCD) 26 iunie - 1 iulie 2011, Biotehnologia arborilor 2011-de la genomi la producție și livrare, Uniunea Internațională a Organizațiilor de Cercetare Forestieră (IUFRO), Bahia, Brazilia 1 octombrie - 1 noiembrie 2011, a șaptea Conferință Ministerială „Mediu pentru Europa”, Comisia Economică ONU pentru Europa (UNECE), Astana, Kazakhstan 9 octombrie 2011, Convenția pentru Diversitate Biologică, Secretariatul Convenției pentru Diversitate Biologică (CBD) noiembrie 2011, Adunarea Generală a directorilor silvici din Uniunea Europeană, Polonia 28 noiembrie - 9 decembrie 2011, a 17-a sesiune a Conferinței părților Convenției ONU pentru Schimbări Climatice și a șaptea a sesiune a Întâlnirii părților semnatare a protocolului de la Kyoto, Secretariatul Convenției ONU pentru Schimbări Climatice (UNFCCC), Johannesburg, Africa de Sud.

În România, se vor organiza, în cursul anului 2011, seminarii și simpozioane privind rolul,

importanța și situația pădurilor din România, vor organiza și vor participa la șantierul de împădurire, vor organiza manifestări internaționale profesionale, sportive și artistice ale silvicultorilor dedicate Anului Internațional al Pădurilor, vor contribui, prin publicații și alte materiale tipărite, la prezentarea importanței menținerii și gospodăririi pădurilor. Anul 2011 va transmite întregii lumi un mesaj: „pădurile sunt vitale pentru supraviețuirea și bunăstarea oamenilor de pretutindeni”, pentru că:

- pădurile mențin o climă globală stabilă
- pădurile acoperă 31% din suprafața terestră
- 300 milioane de oameni din întreaga lume trăiesc în păduri
- viețile a 1,6 miliarde de oameni sunt direct legate de păduri
- pădurile sunt habitatul a aproape 80% dintre speciile de animale existente pe planeta noastră; odată dispărute, aceste ecosisteme nu mai pot fi refăcute
- anual sunt despădurite peste 13 milioane hectare, în principal pentru scopuri agricole; la o astfel de rată de despădurire, pădurile tropicale ar putea să dispară complet în mai puțin de 100 de ani
- despăduririle sunt responsabile pentru 15% din totalul emisiilor de gaze cu efect de seră (Taylor Ricketts, director în cadrul WWF).

FOTO: Mihăiță ENACHE

Ce reprezintă sigla Anului Internațional al Pădurii?

Prof. univ. dr. ing. Radu CENUȘĂ: Forumul pentru Păduri al Națiunilor Unite (UNFF) a lansat sigla acestui eveniment, ca o expresie sintetică a situației actuale a pădurilor globului, care constituie cele mai extinse și mai complexe ecosisteme terestre. Pădurile lumii oferă o multitudine de produse și de servicii, rolul lor pentru dezvoltarea umanității fiind de neînlocuit. Aceste binefaceri, ce decurg din păduri, sunt reprezentate simbolic prin logo-ul anului internațional al pădurilor, care este conceput ca un veritabil sol al importanței pădurilor pentru viață, atât în țările bogate cât și în cele sărace, atât în nord cât și în sud, atât în Europa cât și în Africa. De aceea este deosebit de expresiv, fiind explicit atât pentru neștiutorii de carte, cât și pentru universitari. În general, văzută de la distanță, această siglă se prezintă sub forma unui arbore, a cărui coroană este încercătată cu 11 elemente, fiecare purtând o semnificație distinctă. Arborele susține prin trunchiul său (care reflectă clar capacitatea de suport) o coroană de formă sferică care duce cu gândul la globul terestru, deci la un întreg, la o reprezentare în interiorul căreia toate elementele interacționează. Prin desenul acestei coroane, este prezentată multitudinea funcțiilor pe care pădurea le îndeplinește, de

producție, de protecție, de recreare, de conservare a biodiversității, precum și interacțiunile dintre diversele organisme care viețuiesc la adăpostul pădurii, care contribuie la crearea unui mediu specific. O definiție dată pădurii de silvicultorii români arată că „Pădurea este o unitate a biosferei,

constituită dintr-o biocenoză edificată de arbori și stațiunea pe care aceasta o ocupă, ambele legate printr-un permanent schimb de materie, energie și informație”.

În centrul coroanei se află omul, reprezentantul relațiilor strânse dintre pădure și umanitate, principalul beneficiar al binefacerilor pădurii, dar și cauza dezechilibrului la care a fost supusă pădurea în ultimele milenii. El este totodată purtătorul responsabilității privind viitorul pădurii și, implicit, propriul său viitor. Mărul simbolizează totalitatea fructelor, care constituie hrana unei largi părți de populații, baza unei industrii alimentare prospere și a unui comerț internațional înfloritor. Totodată, mărul reprezintă originea majorității speciilor de arbori fructiferi, ai căror strămoși se găseasc încă în păduri, constituind, prin sălbăticia lor, o valoroasă resursă genetică. Poate că plasarea mărului deasupra capului omului în această imagine nu este întâmplătoare căci, simbolic vorbind, mărul mai înseamnă alungarea din paradis. Or, omenirea, fără întelegerea, cumpătare, fără respectul vieții, poate fi la originea celei de-a doua catastrofe, care va fi mai gravă decât izgonirea din rai: dispariția vieții pe pământ.

Pe partea dreaptă a axei trunchiului – om – măr este desenat un nor, care evidențiază rolul mediogen al pădurii, care exercită modificări asupra radiației solare, nivelarea extremelor climatice, modificarea regimului hidric,

purificarea aerului, influența exercitată asupra circuitului dioxidului de carbon etc.

Cele două linii șerpuitoare, marlurile unui curs de apă, simbolizează rolul ecoprotectiv al pădurii, de protecție hidrologică și antierozională. Se afirmă destul de des că pădurea este casa apelor, ea regularizând debitele excesive, combatând seceta, asigurând apa potabilă curată. Totodată, pădurea reprezintă cea mai eficientă păvăză împotriva eroziunii solului. La nivelul României, pădurile de protecție a apelor reprezintă 16,6% din suprafața totală a pădurilor, iar cele de protecție a solurilor, 22,6%.

Casa, ca simbol, este expresia funcției productive a pădurii. Înainte de toate, nu trebuie uitat că pădurea a fost primul adăpost al omului primitiv, prima sa sursă de hrană și de îmbrăcăminte. Pădurea este furnizoarea celui mai ecologic material de construcție, lemnul, utilizat după cum se știe la construcția a milioane de case pe tot globul, la fabricarea diverselor obiecte de mobilier, la fabricarea hârtiei. Totodată, biomasă lemnoasă este purtătoarea unei energii ieftine și nepoluante, cu perspective mari de utilizare. Lemnul este materialul care are cea mai mare eficiență în stocarea dioxidului de carbon, gazul cel mai înrădit în producerea efectului de seră și implicit a modificărilor climatice globale. Din această perspectivă, pădurea a devenit o resursă strategică globală, regenerabilă, este adevărat, însă limitată și dependentă de activitatea antropică.

SEMNIȚICAȚII AXIOLOGICE ALE CONCEPTULUI DE MANIPULARE

Asist. univ. drd. Anița GRIGORIU

Omul zilelor noastre este supus unei manipulări multiple, atât din partea organizațiilor politice, cât și a celor comerciale sau de media. Astfel, pot rezulta consecințe tactice (minore), dar și consecințe strategice (cu efect devastator). Din acest motiv, manipularea are, de regulă, un înțeles negativ, este un „cuvânt rău”, în sensul de fenomen dăunător, chiar periculos. Dar manipularea este un proces comunicațional și social complex, chiar contradictoriu. Cuvântul *manipulare* nu există în *Micul Dicționar Enciclopedic*, iar în *Dicționarul Explicativ al Limbii Române*, este prezentată doar semnificația sa tehnică. Astfel, „a manipula” (din fr. *manipuler*, derivat de la *manipula*, lat. *manipulus* = mănunchi) se asociază cu „a manevra”, „a mânui” și „a manopera”, utilizat la început ca termen tehnic, în limbajul militar și al navigației. De-a lungul anilor, semnificația acestui cuvânt și-a schimbat sensul și a dobândit la scară largă o conotație negativă, reprezentând „acțiunea prin care un actor social (persoană, grup, colectivitate) este determinat să gândească și / sau să acționeze într-un mod compatibil cu interesele inițiatorului și nu cu interesele sale, prin utilizarea unor tehnici de persuasiune și distorsionând intenționat adevărul, lăsând însă impresia libertății de gândire și de decizie.”

Semnificații axiologice

Pentru a fi eficientă, manipularea, oricât de grosieră ar fi, trebuie să dea senzația persoanei sau grupului vizat că are deplina libertate de gândire și decizie. În general, aceste două condiții sunt îndeplinite automat de consumatorul de media. Capacitatea de a face raționamente simple îi conferă siguranța că poate înțelege aproape orice (dacă nu este exprimat în termeni de specialitate). Astfel, prin procesul de manipulare, putem distinge trei semnificații posibile: *negativă acreditată*, *pozitivă și neutrală* (care tind spre 0 sau care se află la limită, de influență).

În definirea celor trei semnificații, voi ține cont de următorii parametri esențiali ai acțiunii: obiectul (care acționează), obiectul (care este acționat), mijloacele de producere, scopul și valoarea

sau antivaloarea (nonvaloarea, pseudo-valoarea), implicate în procesul acțiunii. Tot așa cum o piatră poate fi folosită pentru a construi o casă, a lovi un om sau pur și simplu pentru a-ți aminti de un loc anume, manipularea inerentă comunicării poate fi pozitivă, negativă, acreditată sau neutră. De obicei, justificarea etică a manipularilor nu diferă de cea a minciunii, de aceea, manipularile pot fi apreciate într-un fel sau altul după interesele, scopul, valorile urmărite și, desigur, după consecințele lor. Interesele publice generale, naționale sau cele ale binelui umanității sunt aduse ca argumente și justificări ale manipularilor. Unul dintre enunțurile prin care Kant își definește *Imperativul Categoric* sună astfel: *Acționează numai conform aclelei maxime prin care să poți vea totodată ca ea să devină o lege universală*, cu alte cuvinte: *Acționează astfel încât să-ți tratezi pe semenii tăi ca pe un scop în sine și nu ca pe un mijloc* (deci, ca pe un instrument). În concepția kantiană, oricât de benefice, consecințele acțiunii noastre sunt lipsite de orice valoare morală dacă sunt efectele unor gesturi accidentale sau dacă le săvârșim animaiți de motive și intenții egoiste. În acest sens, Aristotel spunea despre sclav că este „o unealtă vorbitoare”. Exploatarea economică este forma cea mai dură a manipularii, în care S1 este stăpânul și S2 este sluga (iobag, proletar, angajatul etc.). Hegel are o viziune și mai largă, metafizică: toți indivizii au scopuri personale pe care le îndeplinesc, pe această cale realizându-se pe ei înșiși. Ceea ce rezultă din acțiunile lor conjugate este însă istoria, pe care niciunul dintre ei nu o are în vedere ca scop personal. Deci, concluzionează Hegel, *Rațiunea Absolută* (un nume al acesteia este Dumnezeu) pune în fața indivizilor scopurile ca pe niște „momele” și, prin acțiunea lor, *Rațiunea Absolută* se realizează pe ea însăși. Aici folosește Hegel „metafora cârțiilor”: oarbe fiind, fiecare își sapă gaura proprie; ceea ce rezultă este arhitectura perfect rațională a mersului.

Semnificația negativă a manipularii este consacrată (ca o dogmă): „Atunci când se produce întâlnirea dintre vânzător și client, dintre orator și auditoriu, dintre specialistul

în publicitate și publicul său țintă, relația este gândită de la început drept *manipulare*. Se știe că vânzătorul vrea să vândă, că oratorul vrea să-și impună ideile, că reclama a menită să determine cumpărarea unui produs sau valorizarea unei mărci,” argumentează Mucchielli. În cazul în care i se atribuie manipularii o semnificație negativă, S1 îl utilizează pe S2 (fie acesta individ sau grup) ca pe un instrument pentru realizarea propriilor interese. Elementul specific al manipularii rezidă în faptul că S1 îi acordă (sau îi sugerează) lui S2 un set de avantaje (motivații) proprii acestuia. Dar acestea sunt minime, secundare față de avantajele lui S1 (bani, putere, influență). Altfel spus, S1 îl înșală pe S2, iar S2 este conștient de această înșelare, pe când S2 nu, acesta rămânând de bună-credință. Pentru a-și atinge scopul, manipulatorii folosesc în mod conștient sau inconștient tehnici specifice. Uneori, se ajunge chiar la coerciție, șantaj emoțional, inducerea unui sentiment de vinovăție, amenințări. Deoarece oamenii opun rezistență lucrurilor pe care nu le doresc, adeseori, cei care manipulează fac efortul de a deghiza manipularea negativă într-una pozitivă. Sébastien Bohler susține că la baza c o m p o r t a m e n t u l u i consumatorului de televiziune, radio sau de presă stau o serie de mecanisme inconștiente, cunoscute de producătorii din mass-media și că așa-numitele „rețete de succes” sunt de multe ori tentative de manipulare a telespectatorului, radio-auditorului sau cititorului de ziare.

Lupta în publicitate se poartă cu scopul de a convinge clienții că produsul promovat este cel care merită să fie ales. După cum spune Samm S. Baker, „scopul principal al reclamei este de a obține profit; a servi publicul devine un scop secundar”. Acesta este și motivul pentru care fiecare dintre noi este supus unui bombardament publicitar. Însă, poți vinde cuiva un produs slab o dată, dar nu-l poți vinde de două ori, dacă produsul nu se ridică la înălțimea așteptărilor consumatorului. Așadar, publicitatea are un efect negativ, un impact puternic, dar limitat. Alți autori sunt de părere că acest tip de manipulare ne înșoțese zilnic și poate lua diverse forme: „Dacă în timpul Revoluției din 1989 mulți oameni înarmați, militari sau civili, au fost

determinați să tragă unii în alții cu plumbi, ulterior, numărul celor manipulați de așa-zisi formatori de opinie autodeclarați sau nu, analiști, oameni politici, a crescut iar gloanțele au fost înlocuite cu minciuni calificate (...) pe care le vedem și în trăim zi de zi”. *Semnificația pozitivă* a manipularii pare (apare) paradoxală. Dar când părinții își cresc copiii, sau când dascălii își educă elevii, schema acțiunilor rămâne aceeași, cu diferența că atât părinții, cât și dascălii au în vedere ca scop interesele copiilor, care nu sunt conștienți de acesta. Speculând latura „negativă” a acestui proces, sofistul Cratylus afirma că „profesorul este un ucigaș” pentru că elevul, care era cineva, devine, după instrucție, altcineva. Kant recunoaște explicit faptul că trebuie să ne folosim unii de alții; un profesor este un mijloc de educație pentru studenții săi; un vânzător este un mijloc de prestare a unor servicii comerciale; un muncitor este un mijloc de producție etc. Tocmai de aceea, el subliniază faptul că principiul respectului nu cere altceva decât să nu-i tratăm niciodată pe ceilalți numai ca simple mijloace, recunoscând întodeauna că cei de care ne folosim sunt, ca și noi, ființe umane cărora le datorăm respect și considerație. Kant spune însă că trebuie respectată umanitatea ca atare, inclusiv în propria ființă, ceea ce înseamnă că avem cu toții datoria, nu numai de a-i respecta pe ceilalți, dar și de a ne apăra propria demnitate, ori de câte ori ea este nesocotită de ceilalți.

Manipularea pozitivă folosește un instrument puternic și se dorește a fi una constructivă. Subiectul (manipulatorul) ține seama de nevoile și sentimentele persoanei căreia i se adresează (sau ale obiectului), îmbogățindu-i viața. Apelarea la o astfel de manipulare aduce beneficii celui care o folosește atât la influența cu integritate, cât și la atingerea obiectivelor proprii (în viața personală și profesională), cât și în contracaraerea strategiilor și tacticilor de manipulare negativă atunci când acestea sunt utilizate de către ceilalți. Este de dorit ca la acest nivel să se situeze învățământul, medicina, relațiile de prietenie, de iubire, de familie sau profesionale. Sinonimele pentru aspectul pozitiv al manipularii sunt mai multe: formare, modelare etc.

Un alt exemplu de *manipulare pozitivă* îl

constituie povestioara din cartea lui Mucchielli, extrem de impresionantă, dar și cu multe substraturi în ceea ce privește manipularea. Pe scurt, era un orb care cerșea pe podul Brooklyn, dar nimeni nu îi dădea niciun ban. Acesta avea un carton pe care scria „Sunt orb”. Pe podul respectiv a trecut un jurnalist, a văzut orbul, i-a luat cartonașul din mână și a modificat de scria acolo. În ziua aceea, bărbatul orb a primit bani cât nu primise în viața lui și, curios fiind ce scrie pe cartonașul său, a întrebant un trecător. Jurnalistul scrisese „Afară este primăvară, iar eu nu pot să o văd”. Această scurtă poveste ne arată că o comunicare nu trebuie să fie o simplă transmitere de informații pentru a manipula o persoană, un grup, ci trebuie să fie o adevărată construcție de semnificații. Să ne imaginăm pentru o clipă că orbul din poveste nu avea probleme cu vederea și că doar făcea pe orbul pentru a impresiona trecătorii; atunci, semnificația manipularii ar fi trecut într-un registru negativ.

Semnificația neutrală, de influență, a manipularii este și cea mai simplă și, totodată, și cea mai complexă. Dacă ne gândim la prima funcție a mass-mediei (aceea de informare), dacă aceasta este corectă, și nu este nici negativă (dezinformare), dar nici pozitivă (formare), ci este neutră și neutrală (obiectivă și impersonală). Tehnica de „influență” nici nu formează, nici nu deformează, încât și S1 și S2 rămân, ei înșiși, dincoace de influență (fie ea univocă sau reciprocă). Aceasta treaptă presupune apariția în mass-media a mesajelor cu un conținut major de informație utilă consumatorului (date reale despre produs). Acest proces – sistematic și permanent – duce la apariția și formarea interesului publicului față de obiectul reflectat în reclamă sau de mass-media. Influențând fiecare persoană în parte, mass-media creează în acest fel premise pentru formarea sau modificarea opiniei individuale, opiniei de grup, de colectiv și, în fine, – a opiniei publice.

Astfel, efectul mass-mediei asupra opiniei publice nu se explică atât prin influența directă a conținutului asupra auditoriului sau prin starea publicului, cât prin relația public – sistem mass-media – sistem social. Aceasta este o relație în care satisfacerea

grupurilor sociale în probleme de informare despre lumea produselor / serviciilor, precum și realizarea scopurilor acestora depind, practic, într-un tot, de această interdependență. Cu alte cuvinte, cu cât interesul individului față de mass-media este mai mare, cu atât mai mare este și dependența sa de informațiile survenite prin intermediul mass-mediei. Ele influențează cunoștințele, sentimentele și comportamentul lui și, astfel, contribuie la luarea deciziilor consumatorului în direcția dorită.

Unii autori afirmă că „a influența înseamnă a manipula contextele situației pentru a crea sensul dorit” și că sensul unui obiect se creează din situarea sa în context, indiferent dacă acest context este constituit din celelalte obiecte sau din situația care îi servește drept cadru de existență și de funcționare. A influența înseamnă, deci, a face să apară un sens care se impune (interlocutorilor) și îi determină să acționeze în consecință. Manipulatorul a prevăzut și mizează pe acest sens, astfel încât acțiunea care îi va corespunde să fie în concordanță cu ceea ce dorește el. Manipularea sensului devine de cele mai multe ori o manipulare a situației.

Concluzii

Manipularea a însoțit întreaga existență socială a omului, marcându-i pregnant evoluția istorică. La întrebarea: „Am fi fost ce suntem fără manipulare?”. Bogdan Teodorescu răspunde astfel: „Mulțimea manipulată a generat cele mai cumplite omeșii, fiind practic autoarea oricărei monstruoșități a istoriei. În același timp, însă, trebuie să acceptăm că tot mulțimea este autoarea majorității faptelor colective care au dus la progresul uman”.

După Piotr Wierzbicki, minciuna modernă constă în manipularea celui alt, iar porunca biblică „să nu minți” ar trebui înlocuită cu îndemnul „să nu-l manipulezi pe altul”, afirmând că împotriva manipularii trebuie virtute de întelegere. În societatea de consum, în care trăim, trebuie să primim lucrurile cu discernământ, cu un ochi oarecum sceptic și să nu uităm că o persoană bine informată este mai greu de manipulat sau nu se lasă niciodată manipulat.

Cărțile profesorilor noștri

Veritabil eveniment editorial!

Prof.univ.dr. Adelina GEORGESCU

Pentru un truditor în domeniu, este o încântare să constate apariția unei lucrări de excepție ce abordează subiecte de așa importanță și actualitate, dar și de subtilitate științifică și metodică, cum este complexitatea economică în societatea contemporană, denumită deloc întâmplător *societatea informată sau a cunoașterii*. Meritul este deopotrivă al autorilor (care s-au încumutat să urce această Golgotă accesibilă doar spiritelor înalte, definitiv consacrate și unanim recunoscute) și al colectivului editorial și tipografic care ne oferă într-adevăr „marfă rafinată într-un ambalaj pe măsură”. Altfel spus, demersul la care facem referire: *Paradigma complexității economice*, Editura Expert, București, arată că, de fapt ne aflăm în fața unui „lucru bine făcut” și la timp am spune noi, pentru a-l parafraza pe binecunoscutul om de știință polonez Tadeusz Kotarbinski.

Formând cu adevărat o „echipă omogenă”, colectivul implicat în acest proiect demostrează că se poate de elocvent faptul că, mai ales în situațiile în care subiectele sunt aride, abstracte, este necesar ca aspectele teoretice, axiologice să fie prezentate cât mai clar și accesibil, logic și acceptabil matematicienilor, inginerilor, economistilor, sociologilor și psihologilor chemați să contribuie, în egală măsură, la prestarea unei activități utile și

cartea-ghid ce vă invită să pășiți în lumea complexă și dificilă a noii teorii. Însușind aproape 300 pagini, structurate în cinci capitole, autorii prezintă, într-un mod deosebit de ordonat și documentat, concepte fundamentale și specifice subiectului abordat.

În economie, prin intermediul științelor de avangardă, se pot evidenția atât fenomenele negative, cum ar fi scăderea producției și creșterea somajului, cât și cele pozitive, caracterizate de modernizarea capacităților de producție de regulă, generatoare de cererea sporită a bunurilor de consum și creșterea gradului de ocupare a resurselor umane aferente, numite îndreptățit factor esențial al activității social-economice.

Dinamica economică reprezintă, prin urmare, un capitol original și esențial, în continuă expansiune, al științei economice contemporane și, totodată, subiect al unor decizii-cheie la nivel macro ori micro și chiar mondo-economic, precum și al unor aprinse controverse teoretice.

Din câte se poate ușor constata, prezenta lucrare este consacrată *dinamicii economice*, disciplină ce studiază variația în timp a mărimilor economice, aflată în stadiu de cristalizare, dar și *modelării economice* și *modelării matematice* ce descriu dinamici ale unor sisteme economice. Astfel de modele, aproximează realitatea mai bine decât cele statice,

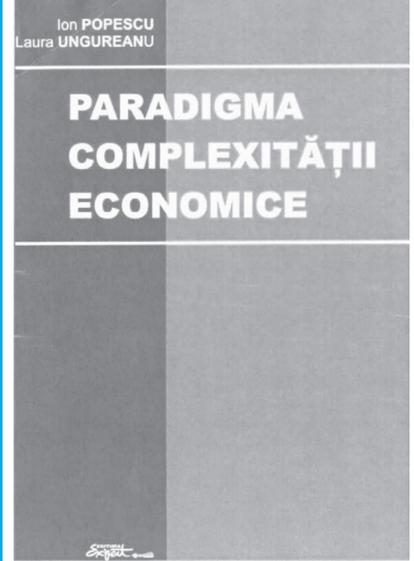
utilă economistilor și interesantă pentru matematicieni. Abordarea coerentă și articulată pe o solidă structură rațională, deductivă și inductivă, mai ales în contextul economic actual din țara noastră, face ca volumul recenzat să fie binevenit, așteptat și necesar pregătirii studenților și participanților la masterat și doctorat, dar și perfecționării cercetătorilor și experților în domeniu.

Desigur, complexitatea problemelor economico-sociale ce trebuie grabnic propusă autorii pun în valoare nu numai potențialul, ci și, potențialul estetic al demersului matematic.

Mi se pare demn de a fi relevat și faptul că, pentru început, autorii au ales să examineze conceptele de dezvoltare economică, creșterea economică și progresul economic întrucât, în unele tratate, se consideră că dinamica economică are trei cazuri particulare. Majoritatea specialiștilor au căzut de acord că fenomenul de creștere economică se referă la aspectul cantitativ al procesului, fiind folosit, mai ales, pentru măsurarea relației dintre volumul factorilor utilizați și mărimea rezultatelor obținute. Altfel spus, se urmărește optimizarea demersului și motivarea deciziilor economice, inclusiv a măsurilor de politică economică; sintagma „dezvoltare economică” include creșterea economică, schimbările calitative, virtuale, inclusiv structurale (influența structurilor tehnice, economice, sociale și politice asupra creșterii economice), precum și reperușurile lor asupra calității vieții și a muncii (de la nivelul de trai la populației la calitatea mediului ambiant); termenul de progres este des utilizat în legătură cu sensul mișcării economice (pasul înainte realizat în comparație cu trecutul).

O nouă abordare a dezvoltării economice s-a conturat în deceniul 1971-1980, când țările se confruntau cu nenumărate dificultăți, în ciuda eforturilor susținute pentru industrializarea activităților de producție. În sfârșit, neliniaritatea evoluției unui număr destul de mare de fenomene din fizică, biologie, ecologie și economie a dus la conturarea științelor moderne, care încearcă să conceptualizeze și, apoi, să utilizeze și ipostazele fluctuante, dinamice ale realității. Aceste științe sunt rezultatul integrării unor modele, teorii și tehnici de rezolvare a sistemelor de ecuații diferențiale neliniare, al schimbărilor de perspectivă, responsabile cu apariția a noi puncte de plecare în înțelegerea fenomenelor studiate. Dacă modelele sunt adevărate, rezultă că din cunoașterea soluțiilor lor putem deduce comportamentul fenomenelor explorate. Cu alte cuvinte, fiecare model neliniar are propria sa teorie. Evident au și trăsături comune, unificatoare, comportamentul oarecum corespondent în particularitățile fenomenului modelat. Faptul că un astfel de comportament a întârziat să fie semnalat evidențiază *complexitatea problemelor neliniare*, al căror studiu sistematic a debutat abia acum câteva decenii.

Felicitând, și pe această cale, autorii pentru carajul – decurgând din competența dovedită și din pregătirea temeinică în domeniu – de a fi tratat cu pragmatism și extremă rigoare un subiect atât de subtil, vast și dificil, precum și pentru generosul efort depus în vederea finalizării cercetărilor consacrate unui domeniu de cercetare perspectivă și cu mare potențial teoretic și aplicativ, nutresc sincer speranța că *instituțiile abilitate vor răsplăti cum se cuvine competența și contribuția autorilor la îmbogățirea și dezvoltarea nivelului științific și metodicologic al acestui demers interdisciplinar*.

prețându-se și facilitând, în consecință, cuantificarea și examinarea fenomenelor economice, care sunt, în genere, procese dinamice ce se desfășoară în timp și a căror evoluție se impune a fi exprimată cu ajutorul funcțiilor și ecuațiilor matematice. Este dovedit, astfel, încă odată, că școala matematica integrată gândirii economice, fiind preocupată de problema cuantificării proceselor economice și de exprimarea riguroasă a relațiilor dintre ele, aduce contribuții esențiale la îmbogățirea instrumentului analitic în acest domeniu, îmbogățind considerabil aria tematică a științei economice, concomitent cu imprimarea unei pronunțate note de modernitate. De obicei, procesele economice au, prin natura lor inerțială, o continuitate intrinsecă, salturile devenind excepții de la regulă. Cum asemenea evoluții există și generează discontinuități, înseamnă că, de fapt, cunoașterea lor este obiectiv necesară ca fenomen intersec, de sine stătător, dar, mai ales, pentru a identifica efectele propagate, știut fiind faptul că, perturbările mici, prin amplificare, pot conduce la efecte mari, dezastruoase și, uneori, catastrofale. De altfel, modelele de creștere economică și practica modelării economico-matematice au constituit prilej și instrument pentru studierea dezechilibrului în economia contemporană, stimulând discuțiile referitoare la ciclicitatea economică și la evaluarea diferitelor tipuri de crize manifestate de-a lungul timpului.

În alt plan de evaluare, îmi face plăcere să remarc efortul autorilor pentru acuratețea filologică: clară, detaliată, generos ilustrată cu calcule finalizate numeric. Ne aflăm, așadar, în fața unei veritabile lucrări de matematică aplicată,

SĂ NE CUNOAȘTEM PROFESORII

Lector univ. dr. George V. GRIGORE,
cancelarul Facultății de Arte

Îmi amintesc o seară specială a anului 1993, în care am schimbat câteva cuvinte magice cu actrița și profesoara Mirela Gorea Chelaru. Prin-o întâmplare fericită, Găbiță, poetul prieten ce colinda pe la prieteni, fără însă să poposească sau să se așeze, prieten bun cu prietenul actor de la Teatrul Nottara cunoscut ca Ucu sau Ion Haiduc, era prieten cu familia Chelaru, adică cu cei doi mari actori, Mirela Gorea Chelaru, actriță a Teatrului Bulandra, și Ion Chelaru, atunci actor al Teatrului Mic, iar, în prezent, actor al Teatrului de Comedie.

Cuvintele doamnei Mirela Gorea Chelaru au fost magice pentru că au reușit să mă ambiționeze să insist asupra lucrului cu personajele pe care le aveam de interpretat la clasă, personaje care „locuiau” în operele nepereche ale lui Ibsen și Cehov, și mi-au adus în timp multă bucurie prin reușita pe care am avut-o la examenul de arta actorului de atunci, examen care a avut loc pe

scena Teatrului Ion Creangă, prin bunăvoința domnului director Cornel Todea, dar și prin efortul profesorilor noștri dragi, Cristian Munteanu, Sorin Gheorghiu și George Marcu.

Bucuria mea avea să fie și mai mare atunci când am aflat că doamna Mirela Gorea Chelaru va preda la una din grupele anului III Ciclul I Bologna de la catedra de Arta Actorului din cadrul Facultății de Arte a Universității Spiru Haret, știind că, prin harul domniei sale, prin răbdarea fără margini de care dă dovadă, va silefui cu grijă și îndemănare de bijutier talentele native ale studenților noștri, oferindu-le șansa de a concura pentru specialul loc pe care îl are actorul pe scenele – altare din teatrele marilor noastre orașe și nu numai.

Doamna profesor doctor Mirela Gorea Chelaru s-a născut la 21 august 1953. În 1978 a absolvit Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale”

Profesor asociat dr. Mirela GOREA CHELARU:

Actorul trebuie să aibă răbdare și talent de bijutier!

București. la clasa marelui actor și profesor Marin Moraru, secondat de doamna Adriana Marina Popovici. În același an, obține Premiul pentru debut la Festivalul de Teatru de la Piatra Neamț, importantă rampă de lansare a tinerelor talente aspirante la luminile scenei de teatru.

Dintre rolurile dragi realizate pe scena Studioului Cassandra, la absolvirea IATC, putem aminti: *Antigona* din „Oedip Salvat”, de Radu Stanca, în regia artistică a lui Mihai Măniuțiu, și *Solveig* din „Peer Gynt”, de Ibsen, regia Valeriu Paraschiv.

Între anii 1978 și 1981 este actriță a Teatrului Național din Iași unde i se încredințează partituri importante, în spectacole de succes. În anul 1981 vine prin concurs la Teatrul Bulandra, pe scena căreia dă viață multor personaje fascinante.

În timpul carierei sale artistice, doamna Mirela Gorea Chelaru a jucat în filme artistice, precum: „Orgoli” (1981); regia Manole Marcus, scenariu Augustin Buzura), „Pe malul Stâng al Dunării albastre” (1983), „Trei surori” (TV-1994; regia Cornel Todea), „Zăpada fierbinte” (1999; regia Valentin Hotea), „Roberta” (2000), „În fiecare zi Dumnezeu ne sărută pe gură” (2001; regia Sinișa Dragin), „Maria” (2003; regia Peter Călin Netzer).

Doamna profesor doctor Mirela Gorea Chelaru are o bogată activitate în teatrul radiofonic, film și televiziune.

Începând din 1990, devine cadru didactic la Catedra de Actorie a Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „Ion Luca Caragiale” din București, iar, din anul 2010, este profesor asociat și predă cursul de actorie la una dintre grupele anului III, Ciclul I

Bologna, de la catedra de Arta Actorului din cadrul Facultății de Arte a Universității Spiru Haret.

Ca profesor la UNATC a coordonat cursurile de arta actorului de la Ciclulul I Bologna, dar și cursurile de Masterat, colaborând îndeaproape cu prof. univ. dr. HC Adriana Marina Popovici și prof. univ. dr. HC Ștefan Velnicuic. A semnat regia unor spectacole de teatru deosebite precum: „Eu când vreau să fluier, fluier!” de Andreea Vălean, prezentat pe scena Studioului de Teatru „Cassandra” al UNATC, „Bolnavul închipuit” (2008; prezent și în festivaluri naționale de teatru), „D-ale carnavalului” și multe altele.

Unul dintre absolvenții doamnei profesor, anume Gabriel Costin, cel care a interpretat pe Argan în spectacolul „Bolnavul închipuit” de Moliere, a mărturisit pe blogul său că ceea ce i-a dat siguranță în ceea ce a făcut în facultate a fost faptul că exista cineva care nu lipsea niciodată, care veghea asupra lor, cu bunătate și înțelegere, cu maturitate și fior artistic: „Noi pe scenă și Doamna Gorea în sală – nelipsită de la fiecare spectacol, pe locul ei din stânga...”

...Cu răbdare și talent de bijutier! Da! Așa îi pregătește doamna profesor doctor Mirela Gorea Chelaru pe tinerii studenți ai anului III, Ciclul I Bologna, de la catedra de Arta Actorului din cadrul Facultății de Arte a Universității Spiru Haret, șlefuit, alături de asistenta universitară Eugenia Daniela Voicu, ceea ce natura ne-a oferit prin miracolul permanent ce îl reprezintă nașterea, iar părinții au încurajat și sprijinit financiar, adăugând strălucire diamantată talentei native ce își poartă pașii pe aleile adumbrite ale Thaliei...

Mormântul comunismului românesc, de Alexandru Matei

La Târgul de carte Bookland (AFI Cotroceni), sâmbătă, 16 aprilie, a fost lansat volumul, apărut la IBU Publishing, *Mormântul comunismului românesc*, semnat de Alexandru Matei. Au vorbit: istoricul Adrian Cioroianu (cel care semnează prefata cărții), poetul și publicistul Florin Iaru și criticul literar Costi Rogozanu.

Alexandru Matei: „Comunismul suscită, în România de astăzi, dorințe și interese, dincolo de care noțiunea rămâne la fel de misterioasă ca și până acum. Cuvântul comunism rămâne, îngropat, să secrete substanță afectivă într-o societate pe care capitalismul o obligă la funcționare accelerată. [...] Ce vreau eu? Să mă opresc și să privesc «comunismul» până când va redeveni un cuvânt. Apoi, să încerc să înțeleg de ce e atât de greu pentru societatea românească să nu uite că, înainte de a lua vreo decizie în legătură cu comunismul, are de gândit un cuvânt. Tot în cuvinte.”

Adrian Cioroianu: „Alexandru Matei propune dezbaterea o ipoteză de lucru – și, cred, aceasta reprezintă deja un mod meritoriu de a lua distanță față de comunism. A sugera spațiului intelectual românesc ideea că autentica eliberare de comunism nu este *anticomunismul* (cu atât mai straniu cu cât acesta din urmă este, din toate punctele de vedere, unul *postcomunism*), ci discutarea relaxată, echilibrată și dezînhibată a comunismului – iată ceva ce încă, la noi, aduce a act temerar.”

Lector universitar doctor Alexandru Matei predă istoria literaturii franceze la Facultatea de Litere a Universității Spiru Haret, din București. A primit Premiul Asociației de Literatură Generală și Comparată pentru volumul *Ultimele zile din viața literaturii* (2008). În toamna acestui an, Editura L'Harmattan din Paris îi va lansa un volum de teorie și critică literară. A publicat eseuri, cronici și recenzii în cele mai importante reviste culturale din țara noastră, precum și în reviste științifice și volume colective din România, Franța, Serbia și Estonia.

În 2007, a fost ales cel mai bun tânăr eseist român, în urma unei anchete inițiate de Revista „22”.

Templu dedicat zeiței Nemesis

Arheologii din Alba Iulia au descoperit, în timpul lucrărilor de reabilitare a zonei interioare a Cetății din Alba Iulia, în interiorul castrului roman al Legiunii a XIII-a Gemina, un templu roman dedicat zeiței Nemesis, în incinta căruia au găsit o statuie a zeiței, un basorelief și un altar votiv.

Descoperirea este inedită și unică pentru Dacia Romana, deoarece sunt foarte rare cazurile în care în interiorul unui castru roman de legiune era construit un templu sacru. Nemesis simboliza pentru romani zeita răzbușării și era considerată patroana gladiatorilor și soldaților romani de carieră.

În incinta templului arheologii din Alba Iulia au găsit un altar votiv, o placă de marmură care reprezintă un gladiator, iar cea mai spectaculoasă piesa este o statuie de marmură a zeiței Nemesis. Zeița este înfățișată alături de un grifon, animal mitologic care are corp de leu, aripi, cap și gheare de vultur și urechi de cal și îi lipsește o parte din mâna stângă în care ținea o unitate de măsură pentru păcate. Descoperirile sunt datate în secolul II, începutul secolului III, din perioada stăpânirii romane în Dacia. În ultima perioadă, arheologii din Alba Iulia au descoperit, în timpul unor lucrări de reamenajare a zonei interioare a Cetății Vauban din municipiu, numeroase fragmente din vechiul castru roman al Legiunii a XIII-a Gemina. Prima descoperire a fost făcută în apropierea Porții a III-a a cetății, unde a fost găsită fundația uneia dintre barăcele soldaților romani din Legiunea a XIII-a Gemina. O altă descoperire importantă a fost făcută în zona Porții a IV-a a cetății, unde săpăturile de cercetare au scos la iveală un altar din perioada romană.

Premiera Falling Angels, în coregrafia lui Jiri Kylian, pe scena Operei bucureștene

Jiri Kylian, cel mai important coregraf al lumii contemporane, semnează coregrafia spectacolului *Falling Angels*, montat pe scena Operei Naționale București. Spectacolul, creație a coregrafului Jiri Kylian, în interpretarea companiei de balet a ONB, va avea premiera în data de 1 mai. Conceptul în jurul unor teme precum lupta pentru perfecțiune, spectacolul

Glasul naturii – Omagiu Zilei Pământului

„American Corner” București și Biblioteca Pedagogică Națională „I.C. Petrescu” au organizat, miercuri, 13 aprilie, un eveniment dedicat Zilei Pământului.

A conferențiat Amy Senneke Graddon - Economic Officer (Ambasada S.U.A.), subiectul având ca titlu: *Climate Change: What Is It and How Does it Affect Me?* Ziua Pământului este un eveniment simbol al responsabilității civice în protecția mediului; a apărut cu scopul de a conștientiza populația Terrei și factorii de decizie privind necesitatea conservării resurselor

naturale ale lumii. Protecția mediului ambiental constituie o problemă majoră a societății contemporane. Dezechilibrul provocat de activitatea omului au generat schimbări climatice în masa planetară afectând deopotrivă natura și omul.

Ziua Pământului a fost fondată de senatorul american Gaylord Nelson, în anul 1970, cu scopul de a conștientiza factorii de decizie în răspunderea lor față de mediul înconjurător. Două decenii mai târziu, acest eveniment s-a transformat într-o manifestare de amploare în istoria

omenirii, din dorința de a milita pentru un viitor mai bun al planetei noastre. Tot atunci a fost fondată organizația neguvernamentală *Earth Day USA*. Pe 22 aprilie 1990, *Earth Day* a reușit să impună acțiunile de reciclare ca fiind vitale în problema mediului.

Evenimentul marchează și sărbătorirea „Zilei Mondiale a Pădurii” pentru a accentua importanța ecosistemelor forestiere pe această planetă și a sensibiliza omenirea în scopul conservării și utilizării raționale a resurselor pe care aceasta le oferă. Perioada 15 martie-15 aprilie este intitulată *Luna Pădurii*, după inițiativa lui Spiru Haret, ministru al cultelor și instrucțiunii publice în secolul trecut, de la a cărei naștere s-au împlinit 160 de ani.

La eveniment au participat elevii de la Colegiul Național „Spiru Haret” din București alături de profesorii lor, care au intrat în dialog cu Amy Senneke Graddon, studenți, masteranți, bibliotecari, redactori.

Maria Andreea FANEA
Biblioteca Pedagogică Națională „I.C. Petrescu”

PANTEON • PANTEON • PANTEON • PANTEON

CIORAN-100

Ar fi împlinit 100 de ani de se întâmpla să depășească bariere de netrecut. Altor le-a ieșit, el, Emil Cioran, nici măcar n-a încercat. A trecut la cele veșnice la o vârstă respectabilă și a ocupat un loc de mulți învidiat în Cimitirul Montparnasse, în aceeași incintă funerară unde este privegheat din apropiere de Brăncuși și Eugen Ionesco, de Tristan Tzara și părintele Puiu Visarion. Și de atâția alții.

Două instituții de calibru din Capitală au gândit, aproape la fel, să marcheze, la București, centenarul Emil Cioran. Mai întâi, Muzeul Național al Literaturii Române, într-o zi de 12 (aprilie), și-a consacrat *Rotonda 13* personalității filosofului din Rășinari. A doua zi, Academia Română a stat la dispoziția doritorilor de a fi alături întru sublinierea evenimentului aniversar (comemorativ). Biblioteca Academiei a pus la dispoziție o expoziție adunând pentru vizitatori elemente de biografie Cioran - manuscrise, cărți tipărite în română ori în franceză, exemplare cu autograf, volume provenind de la diverși proprietari. Lucrări plastice de valoare au coborât aproape de privitori pentru a face mai bine înțese viața celui omagiat și opera sa.

Elementul central al manifestărilor - reuniunea din Aula Academiei. Intelectuali de marcă au ținut să se exprime pe marginea evenimentului, a personalității omagiate, roșind, calificat, puncte de vedere de reținut. A venit la tribuna acad. Eugen Simion, preocupat să releve aproape de înțelegerea contemporanilor a celui ales (finalmente!) membru al Academiei noastre (evident, post-mortem). Ca și Eugen Ionesco. Portretul său se dovedește ca un ghem de severe și ireconciliabile contradicții. Moralist care neagă totul, un filosof care neagă filosofia. A început a scrie în limba română și a ajuns a-și interzice să vorbească cu ai săi altfel decât în limba franceză (pe care o cataloga, totuși, una a cadavrelor). Și-a dorit pătrunderea în cultura franceză (considerată de el obosită și bolnavă). Cu o franceză incipientă zdrobită de aproximații, avea să fie comparat, în stil, cu Voltaire și considerat ultimul mare scriitor de limbă franceză. Au fost reamintite cuvintele grele la adresa României și a românilor, opiniile de linie ortodoxe, erorile lui politice care „nu sunt mici și nici de ignoranță”. Ni s-au rostit „Idei incommode”, „propoziții adese scandaluoase”, „negaționismul” exersat îndelung. „I se reproșează multe pe drept, altele pe nedrept!” Concluzia este una singură: să-i citim pe Cioran și să-i înțelegem creația și performanțele la care are dreptul

Un expert în lingvistică, Irina Mavrodin, a glosat pe marginea dezertării scriitorului din limba în care gândea. Cioran rupe nodul gordian, ne atenționând distinsul om de catedra. Pariul era tentant, dar și riscant: putea câștiga totul, putea pierde totul. A pariat și a câștigat. Cu alte cuvinte: Cioran nu ar fi fost ce este de rămănea să-și pronunțe gândurile într-o limbă de restrânsă circulație. (Cam la fel se

pronunța și Emil Cioran: Eminescu, marele poet român, din pricina limbii neștiute de alții și a traducerilor imberbe nu trece rampa...)

Monseniorul Robu ne-a făcut părtașii unei expunerii de ținută în care a dialogat cu dialogurile lui Cioran cu religia, cel aflat „la un pas de sfințenie” A evocat voluptatea contradicției care l-a sechestrat pe filosof, „atacurile virulente împotriva credinței”. Rar și metodic, a secționat discursul în loturi distincte: blasfemie, refuz, rugă, chemare. Le-a însemnat pe fiecare cu reflexii coordonate și alimentate prin lecturi.

Caldă, binevenită, cu accente doctorale de cercetător așezat, intervenția Simonei Modreanu, om de catedră ieșean. O enumerare de adjective a configurat portretul decriptat din scrisul și comportamentul lui Cioran. Trezirea în franceză este asemănată unui salt fără plasa de protecție, într-un decor traumatic al exilului. S-a teoretizat existența „intervalului” distanță dintre două stări de agregare, rezervat, predestinat pronunțării plene a urora dintre noi. Este „Eu-l lui Cioran”.

Mihai Cimpoi, eminescologul basarabean, a dat citire unui text scris de Cioran cu privire la Eminescu. Nota dominantă o bănuim: Eminescu compensează toate greșelile României. E mare, dar cunoscut doar de noi.

Deși nu asta și-a propus să reținem, Dan Haulică a insistat: un scriitor este mare în orice limbă, dacă are ceva de spus! Cât privește rășinoreanul plecat, ieșit în întâmpinarea limbii franceze: Nu există un caz Cioran! Este un om cu o biografie pe care și-a asumat-o! Secolul Cioran a fost marcat, salvator, salutar, de revenirea la București a unei părți din proprietatea intelectuală a lui Emil Cioran. „Manuscrisele”, cum le zicem simplification, vor ajunge de pe mâini străine în rafturile primitoare ale Bibliotecii Academiei Române. Datorăm evenimentului unui om de afaceri român (gorjean de-al nostru), pe numele său George Brăiloiu. L-am întâlnit la Academie și am stat de vorbă, felițându-l din toată inima. Zică lumea ce-o să zică: este un noroc pentru noi că există.

Neagu UDROIU

FLORIN STOICIU, un maestru al gravurii

Cine este Florin Stoiciu?
Conf. univ. dr., prodecan al Facultății de Arte Plastice din cadrul Universității Naționale de Arte din București

Educația:
1983-2006 Universitatea Națională de Arte din București, doctorat în Arta Plastice și Decorative
1983-1979 Liceul de Arte Plastice „Nicolae Tonitza” din București, Secția Grafică (clasa: Gheorghe Tofan și Aurel Bulacu)

Experiență profesională:
- cadru didactic la Universitatea Națională de Arte din București, Facultatea de Arte Plastice, Secția Grafică, Disciplina Gravură, din 1992
- membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România (U.A.P.R.), Filiala Grafică București, din 1992

Premii / Nominalizări (selectie):
2010 - Premiul pentru Grafică la Bienaala Națională de Arte „Ion Andreescu”, Buzău
2010 - Nominalizat la Premiul U.A.P.R. pentru Grafică la Concursul „Arte în București”, București
2010 - Premiul III la Bienaala Intercontinentală de Grafică „Inter Art”, Aiud
2003 - Nominalizat pentru Premiul U.A.P.R. pentru Grafică
1996 - Premiul U.A.P.R. pentru Tineret
1996 - Premiul I pentru Litografie la Concursul Național „Constantin Găvănea”, Tulcea
1996 - Premiul Inspectoratului Județean pentru Cultură la Concursul Național „Constantin Găvănea”, Tulcea
1995 - Premiul IV la Concursul Tinerilor Gravori „Dominus 1995”, București
1994 - Mențiune la Concursul Național de Artă Plastică „Bacovia”, Bacău
1993 - Premiul „Penda” la Concursul Tinerilor Gravori „Dominus 1993”, București
1992 - Premiul I Național pentru cea mai bună grafică de carte, Cluj Napoca
- numeroase alte distincții: burse, diplome de onoare și de excelență etc

Cărți:
„Tehnici și maniere în gravură” - Editura „Polirom”, Iași, 2010
„Materialitatea în gravură - tehnici și maniere” - Editura „UNARTE”, București, 2007
„Materialitatea în gravură” - Editura „UNARTE”, București, 2006

Alte activități:
- multiple expoziții personale pe plan național și internațional (Austria, Elveția și Germania)
- peste 200 de expoziții de grup și colective pe plan național și internațional; numeroase participări la simpoziioane, conferințe, sesiuni de comunicări științifice, workshop-uri, tabere de creație

Falling Angels, este un omagiu adus femeilor balerine. *Falling Angels* este o lucrare coregrafică creată pentru opt interprete, un spectacol despre artiști și arta lor, o coregrafie a cărei montare va aduce compania de balet a Operei Naționale București în rândul celor mai importante trupe de balet din lume. Spectacolul va fi pus în scenă la București de Nancy Euverink, asistentă a coregrafului Jiri Kylian. Muzica este compusă de Steve Reich (*Drumming*, partea I), costumele sunt create de Joke Visser, lumina poartă semnătura lui de Joop Caboot, iar coordonarea tehnică a producției va fi asigurată de Erik van Houten. De-a lungul prestigioasei sale cariere, Jiri Kylian a conceput 92 de creații coregrafice. Creațiile sale au fost puse în scena de peste 80 de companii din întreaga lume. Numele sau este legat de istoria uneia dintre marile companii de balet contemporan, *Nederlands Dans Theater* (Olanda).

Reflecții săptămânale

Alături sau împreună

Lumina zorilor se așeza peste firele de iarbă de abia ivite din țărână, iar stropii de rouă străluciau pe verdele lor feciorelnic. Mirosul de pământ reavăn și răcolit se întâlnea cu parfumul perelor coapte și cu mireasma florilor căutând soarele.

M-am așezat printre fructele căzute și, cufundat în liniștea grădinii, nu mai eram singur pentru că mă simțeam om tot mai puțin. Mi s-a lămurit atunci un gând: solitudinea în mijlocul naturii este neputința trecerii dincolo de marginea tale hărăzite, este credința că numai tu poți trăi între atâtea vieți.

Dar eu, nu eram părăsit; cu frunze, cu muguri stăteam împreună și nu doar alături. Plecând m-ași fi mirat că rădăcinile nu mă țineau pe loc, mi-ași fi dorit să mă smulg și nu să mă ridic, să fi răsărit și nu să mă fi născut.

Nu mai așa nu puteam vieții fără soare, numai așa nu mai amprimeam lumânare.

Alexandru LUCINESCU

AVEM NEVOIE DE SUCCES! EI NI-L OFERĂ.

24 de medalii de aur, 18 de argint, 7 de bronz și 20 de premii speciale la Salonul de Invenții de la Geneva

La cea de-a 39-a ediție a Salonului Internațional de Invenții de la Geneva, delegația română a obținut 24 de medalii de aur, 18 medalii de argint, 7 medalii de bronz și 20 de premii speciale, a informat Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (ANCS). România a fost prezentă la Geneva, cu 49 de invenții, dintre care 40 în standul ANCS, pentru celelalte 9 invenții costurile fiind

suportate de inventatori sau unități de cercetare-dezvoltare.

În ceea ce privește premiile speciale, unul dintre acestea, cu aplicabilitate în domeniul sănătății, s-a acordat unei invenții prezentate în standul OMPI al universităților și a fost obținut de Teodora Tihan, Ingrid Ionescu, Aurelia Meghea și Ioana Demetrescu pentru „Metoda de obținere a peliculelor polimerice în domeniul medical”.

Campionatele Europene de Haltere: succese pentru România

La Campionatele Europene de Haltere (ce s-a desfășurat la Kazan, Rusia), România, prin Florin Ionuț Croitoru, Marius Giscan, Antoniu Bucu, Răzvan Martin și Alexandru Roșu, a cucerit 10 medalii: Marius Giscan (62 kg) – aur la *aruncat*; Antoniu Bucu (62 kg) – argint la *smuls*, argint la *general*; Florin Ionuț Croitoru (56 kg) – argint la *aruncat*, bronz la *general*; Răzvan Martin (69 kg) – argint la *aruncat*, argint la *smuls*; argint la *general*; Alexandru Roșu (77 kg) – bronz la *aruncat*, bronz la *general*.

Expoziție de ouă încondeiate și icoane la Roma

Pentru al doilea an consecutiv catolicii și ortodoșii celebrează deodată sfintele sărbători de Paști. Cu această ocazie *Accademia di Romania* din Roma și Muzeul Țărânelui Român din București prezintă o expoziție dedicată tradițiilor romanesti prilejuate de aceasta sărbătoare și în special ouălor încondeiate. Peste 300 de ouă încondeiate însoțite de icoane pe sticlă cu tematică paschală și de diferite obiecte tradiționale romanesti (scoarțe, jesașuri, catrine, fote, cruci de mâna) sunt expuse între 12 și 26 aprilie la Muzeul Pietro Canonica din Villa Borghese, informează *Accademia di Romania* din Roma.

Regiunile în care tradiția încondeierii este foarte răspândită și vor fi bine reprezentate în expoziție sunt: Bucovina, Buzău și Vrancea, Bran, Argeș, Vâlcea, și Banat. Pe întreaga durată a expoziției va rula un film documentar despre meșteșugul încondeierii ouălor.

Filmul de pe Bulevardul Capucinilor

Silviu ȘERBAN

Tema Holocaustului în cinematografia cehă-slovacă este una reprezentativă, în special în anii '60, până la invazia sovietică ce a urmat *Primăverii de la Praga*. Iar cel mai important film făcut pe această temă este, fără îndoială, *Obchod na korze* (*Magazinul de pe strada mare*), realizat de cuplul format din Ján Kadár, regizor slovac, evreu la origini, și Elmar Klos. Acțiunea este plasată în perioada Republicii Slovacie fasciste conduse de Tiso din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, și este centrată pe relația dintre un dulgher, Tono Brtko (Jozef Kroner), și o bătrână evreică văduvă, Rozália Lautmannová (*Ida Kamińska*), al cărei magazin de galanterie este controlat de „arianul” Brtko. Legătura dintre cei doi evoluează de la comedie spre tragism. Deși Tono pleacă la drum cu speranța

îmbogățirii pe seama magazinului evreice, speranța i se dovedește deșartă: afacerea era aproape falimentară, fiind ținută în viață doar de comunitatea evreiască din orașel. Nici măcar bucuria „controlului” nu o are Tono. Fiind mai mult surdă, doamna Lautmannová nu înțelege „sarcina” dulgherului și, mai mult, nici măcar nu este conștientă de existența vreunui război. Tono nu are succes în explicarea misiunii sale de *Ariseur* și, până la urmă, aflând și de starea financiară a magazinului, acceptă să „jocce” pe controlorul arian, în schimbul plății unui salariu de către comunitatea evreiască. La rândul ei, doamna Lautmannová este convinsă să-l accepte pe Brtko ca ajutor al ei la magazin, comical atingând noi culmi atunci când, văzându-și soția în magazin, Tono începe să facă pe șeful cu bătrâna surdă ce-l privea mirată. Legătura dintre dulgher și văduvă devine una familiară: Tono îi repară bătrânei mobilierul; doamna Lautmannová îi pune muzica preferată de fostul soț și îi dăruiește costumul și pălăria-melon ce aparținuseră acestuia, făcându-l pe Tono să arate ca Charlie Chaplin.

Registru comic inec treptat să se retragă, lăsând locul dramei și, în final, tragicului. Aparența situației normale în care se

„Merite în cucerirea spațiului cosmic”

Dumitru Prunariu, singurul român care a zburat în spațiul cosmic, a fost decorat de președintele rus Dmitri Medvedev, în cadrul unei ceremonii desfășurate la Kremlin. Ceremonia a avut loc cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la primul zbor al omului în spațiul cosmic, realizat pe 12 aprilie 1961 de Yuri Gagarin.

Medvedev i-a înmănat lui Dumitru Prunariu medalia pentru „merite în cucerirea spațiului cosmic”. Cu această distincție au fost onorați 14 cetățeni proveniți din alte state decât Rusia, și anume din SUA, Japonia, Franța, Germania, Belgia, Bulgaria, Ungaria și Slovacia.

Teatrul românesc la festivalul de la Poznań

Teatrul Național „Radu Stanca” din Sibiu a participat la cea de-a patra ediție a Festivalului Internațional de Teatru „Necunoscuții de lângă noi” din Poznań. Festivalul, care s-a desfășurat între 11 și 17 aprilie 2011, a avut ca temă „Eroi și eroine – încă aproape sau deja necunoscuți”. Teatrul Național „Radu Stanca” a prezentat în festival spectacolul *Electra*, în regia lui Mihai Mănișuțiu.

Cu o zi înainte spectacolului, în seara zilei de 12 aprilie, grupul Iza, care figurează în distribuția

spectacolului *Electra*, a susținut un concert de muzică tradițională românească pe Scena Estradei Poznań.

Scurtmetragele Urban Groove – în festivalul REX 2011, la Stockholm

Scurtmetragele Ruxandrei Ghițescu surprinde doi adolescenți în căutare de distracții, care se hotărăsc să-și înregistreze aventurile nocturne în marele oraș. În fața camerei de filmat situația scapă de sub control. Filmul este o mostră românească de faux-cine-verité.

Premii la Festivalul Internațional de Film goEast din Germania

Trei filme românești au primit premii în cadrul goEast – Festivalul Filmului din Europa Centrală și de Est, care a avut loc între 6 și 12 aprilie la Wiesbaden, în Germania. În cadrul ceremoniei de premiere din seara zilei de 12 aprilie au fost decernate cele patru premii ale festivalului pentru care au konkurat zece filme artistice și șase filme documentare.

Premiul orașului Wiesbaden pentru cea mai bună regie a revenit

regizorului Marian Crișan pentru pelicula *MORGEN* (România, Franța, Ungaria 2010). Motivația juriului a fost poezia unor simple relații umane, respectul și iubirea pe care filmul o aduce în fața personajelor sale, precum și descoperirea laturii comice în viața cotidiană deseori dramatică.

Pelicula *AURORA*, a regizorului Cristi Puiu, a primit mențiunea juriului de la cea de-a 11

Matei Bucur Mihăescu – pianist, compozitor și dirijor la 16 ani

Joi, 14 aprilie 2011, foaietul Teatrului Național de Operă „Ion Dacian” a găzduit primul concert din cadrul Stagiunii CAMMERATA, susținută de Matei Bucur Mihăescu – supranumit „micul Bach al României” – și orchestra sa, CAMMERATA.

Prezent pentru prima dată într-o triplă postază de pianist, compozitor și dirijor, Matei Bucur Mihăescu este recunoscut ca un fenomen – un talent muzical complex. A compus peste 80 de lucrări de muzică clasică, a înregistrat trei CD-uri în interpretare proprie iar talentul său a impresionat muzicienii de renume internațional. Tânărul este recunoscut ca fiind un geniu pentru creațiile sale, dar și pentru modul în care interpretează. Repertoriul său pianistic acoperă peste 400 de ani de muzică cuprinzând lucrări cu stiluri variate și cu grad ridicat de dificultate din creațiile compozitorilor clasici, moderni și contemporani.

Următoarele concerte din cadrul Stagiunii CAMMERATA vor avea loc în zilele de 20 mai și 9 iunie a.c., începând cu orele 19.00, în foaietul Teatrului Național de Operă „Ion Dacian”.

Allegretto în Israel

Corul de copii și tineret „Allegretto” efectuează în luna aprilie un turneu concertistic pentru cel mai tânăr public din Israel. Pentru acest turneu au fost selecționate din repertoriul corului piese muzicale culese din diferite țări ale lumii, inclusiv piese în limba ebraică, care vor fi interpretate de 14 copii și tineri cu vârste între 9 și 22 de ani, sub bagheta prof. Adriana Codreanu.

Corul „Allegretto”, printre cele mai cunoscute din România, promovează tinere talente muzicale, prin programe educaționale și turnee în țară și în străinătate. Corul Național de copii „Allegretto” este compus din 130 de copii din București și din alte orașe ale României.

Popasuri culturale

Înființat în 1936, „Muzeul de la Șosea” – cum era odinioară denumit „conserva de artă populară” de pe malul Lacului Herăstrău, este locul unde vizitatorii vin să-și regăsească rădăcinile de mult pierdute cu puritatea lumii de miracol care a fost odinioară satul românesc – acel loc în care se află, pentru cei mai mulți dintre noi, casa bunicii și, implicit, casa poveștilor frumoase ale copilăriei. Tot aici avem posibilitatea să admirăm casa ce încreștează reversul baconetei de 10 lei.

Sinteza tuturor satelor din România
Ideea organizării unui muzeu al satului a aparținut sociologului Dimitrie Gusti, inițiator și conducător al „Școlii sociologice de la București”. Lucrările pentru amenajarea muzeului au debutat în luna martie a anului 1936, pe o suprafață de 4.500 mp, amplasată „la șosea”. Proiectul a fost susținut atât moral, cât și material de Fundația Culturală Regală „Principele Carol”, iar sarcina construcției muzeului a fost încredințată lui H.H. Stahl și lui V. I. Popa, ultimului revenindu-i partea cea mai dificilă, a avea a proiectării acestui ansamblu.

Deschiderea oficială a *Muzeului Satului* a avut loc la 10 mai 1936, în prezența regelui Carol al II-lea. În discursul inaugural, sociologul Gusti sublinia faptul că *Muzeul Satului* este un muzeu original, care nu a fost creat după modelul muzeelor în aer liber existente la acea vreme în Europa, acestea fiind, după opinia lui, „prea etnografice” și „în mare măsură romantice”. Ca atare, noul muzeu trebuia „să placă nu numai ochiului, ci și să înfățișeze lucruri adevărate”, el fiind, în viziunea marelui cărturar, „un muzeu sociologic al satului românesc de azi”, un așa-zis „sat-muzeu”, sinteză a tuturor satelor din întreaga Românie.

Pimbare prin lumea satului românesc
În etapa sa de început (1936-1940), *Muzeul Satului* dispunea de 33 de complexe autentice, transferate din toate zonele României. Dintre acestea, cea mai impunătoare este *Biserica Dragomirești* (județ. Maramureș). Construită în anul 1722 pe locul unei alte biserici, arse de tătari în incursiunea lor de jaf din 1717, *Biserica Dragomirești* se face remarcată prin impunătoarea turle, care se ridică până la 35 m. Peste drum de aceasta, avem plăcuta surpriză de a fi puși față în față cu *Gospodăria Gojdu Mic* (jud. Buzău), nimeni alta decât casa cu foisor ce se află, alături de „Rodica” lui Grigorescu, pe reversul baconetei de 10 lei. Potrivit muzeografului Iulia Grumăzescu, casa este specifică zonei subcarpatice și a fost ridicată în muzeu în anul 1936, fiind, de fapt, o copie a unei case vechi, rămasă în sat, construită în secolul al XVIII-lea. Tot de la muzeograful

aflăm faptul că „foisorul este o adevărată podoabă a arhitecturii tradiționale, având mai multe funcții: acoperă intrarea în casă, adăpostește gărlieciul (intrarea) pîniiței, este spațiu pentru activități casnice, pentru dormit vara sau pentru pus masa în sărbători”. Câțiva metri mai încolo, întâlnim una dintre casele care l-au inspirat în creația sa pe Constantin Brâncuși – părintele sculpturii moderne. Casa, adusă în muzeu în '36, este tipică pentru locuința înaltă, înălțimea frecvent, la începutul secolului al XIX-lea, în gospodăriile țărilor înstărite din nordul Gorjului, ea reprezentând o versiune populară a „culei” boierești din lemn. „Merită menționat faptul că toate casele au fost dezasamblate, bucată cu bucată, și transportate cu trenul, căruța sau cu barca până la București unde au fost asamblate la loc pe suprafața muzeului”, ne destăinuie muzeograful care precizează că „dispunerea lor s-a făcut după un plan elaborat de dramaturgul și scenograful V. I. Popa. Acest plan, care

Muzeul Național al Satului Dimitrie Gusti

în bună măsură este valabil și astăzi, tinde să reproducă harta României, prin gruparea monumentelor de arhitectură și de tehnică populară după criteriul vecinătății geografice a localităților de proveniență, în sectoare reprezentând marile provincii istorice ale țării.”

Gazda refugiaților bucovineni și basarabeni
În 1940, ca urmare a înglobării Basarabiei, Bucovinei și a unei părți a Ținutului Herței în Uniunea Sovietică, municipalitatea Bucureștiului a hotărât ca în unele gospodării din muzeu să fie găzduite familii de refugiați bucovineni și basarabeni. Faptul că, ulterior, nu au putut fi găsite alte soluții, a făcut ca aceștia să rămână în muzeu până la sfârșitul anilor '40. În aceste condiții, muzeul a fost pus în situația de a nu-și mai putea continua activitatea și, implicit, își închide porțile. În plus, utilizarea improprie a monumentelor, prin locuirea lor, a dus la distrugerea unui număr însemnat de construcții.

După război...

Redeschiderea porților muzeului, la trei ani după terminarea războiului, sub conducerea lui Gheorghe Focea, fost student al profesorului Gusti și membru al echipei de monografiști, marchează începutul unei a doua etape în evoluția instituției. Prima sarcină pe care Gheorghe Focea și-a asumat-o, la începutul directoratului său, a fost de a-i evacua pe locatarii care mai rămăseseră în muzeu, pentru a preîntâmpina procesul de degradare a patrimoniului. În același timp, eforturile sale s-au îndreptat și în direcția dotării muzeului cu o schemă proprie de specialiști, înainte de război instituția având ca angajat numai un administrator. A urmat, apoi, elaborarea unor noi strategii de dezvoltare a muzeului, care au dus la extinderea suprafeței destinate prezentării monumentelor, de la 6,5 ha, cât deținea în 1936, la 6,9 ha, precum și la creșterea și diversificarea colecțiilor. Patrimoniul din expoziția în aer liber se îmbogățește, astfel, ajungând la un număr de 62 de complexe de arhitectură populară (față de cele 33 din 1936), cu 223 de construcții (40 de case, 165 de anexe gospodărești, 3 biserici, 15 instalații tehnice și ateliere meșteșugărești), însumând un inventar de 17.000 obiecte.

Sfârșitul deceniului șapte marchează fuziunea *Muzeului Satului* cu *Muzeul de Artă Populară* al R.S.R., sub titlatura de *Muzeu Național al Satului „Dimitrie Gusti”* și de *Artă Populară*. În această formulă, el va funcționa până în martie '90, când *Muzeu Național al Satului „Dimitrie Gusti”* își recapătă individualitatea, prin separarea de muzeul cu care fuzionează, actualul *Muzeu al Țărânelui Român*.

Muzeul Satului astăzi

În ultimii ani, campaniile de cercetare și achiziții au dus la creșterea patrimoniului din cadrul expoziției în aer liber, precum și din colecții. În prezent, expoziția permanentă cuprinde 121 de complexe distincte, totalizând 338 de monumente, iar patrimoniul mobil însumează 53.828 obiecte. Printre monumentele recent transferate în muzeu, respectiv la începutul anului 2003, se află *Biserica din Timișeni* (jud. Gorj), monument de o deosebită valoare pentru arhitectura rurală, religioasă veche, precum și pentru arta execuției picturii.

Un alt aspect al istoriei *Muzeului Satului* este reprezentat de sprijinul pe care l-a acordat muzeul, de-a lungul anilor, pentru organizarea unor muzee și secții de etnografie în țară (*Secția de etnografie a Muzeului din Alexandria*, a *Muzeului Unirii* din Alba Iulia etc.). Totodată, *Muzeul Satului* a avut un rol fundamental și în dezvoltarea rețelei muzeelor în aer liber din România, precum și în realizarea primului muzeu de același profil din Republica Moldova (Chișinău). Din păcate, istoria recentă a muzeului a înregistrat și două evenimente dramatice: incendiile din septembrie '97 și februarie 2002 au afectat o serie de monumente și obiecte de inventar aferente din sectoarele Transilvania, respectiv Moldova și Dobrogea. În ciuda acestor evenimente, *Muzeul Satului* a fost, este și va rămâne păstrătorul sufletului satului românesc integrat în cultura europeană.

Unde se află Muzeul Satului?

Muzeul Satului se află în sectorul 1, pe Șoseaua Kiseleff nr. 28-30, și se poate vizita zilnic între orele 9:00 și 17:00.

Foto și text: Mihăiță ENACHE, student, anul II, Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

Nick Vujić, pentru prima oară în România:

PUTEREA VOINȚEI ȘI A CREDINȚEI

Venit tocmai din Australia, Nick Vujić este unul dintre cei mai buni oratori motivaționali profesioniști. A vorbit în fața a peste un milion de oameni de pe tot globul, are propria companie de discursuri motivaționale, face afaceri imobiliare, are multe planuri de viitor.

Timp de două ore, Nick a vorbit despre viața lui și a împărtășit tuturor celor care au venit să-l asculte mesajul lui de iubire. S-a născut în 1982, în Brisbane, Australia. Suferea de boală numită „Focomelie”, nu are extremități, ci doar un singur ciot de picior în partea stângă a corpului.

Spre uimire tuturor, în special a medicilor, care îi spusese că nu v-a putea merge niciodată, această boală rară nu l-impiedică să scrie, să înoate, să joace golf, să joace fotbal, sau să pescuiească. Poate să scrie 43 de cuvinte/minut, cu degetul ce iese din ciot, și pe care îl alintă „copănelul de pui”. Lucrurile însă nu au fost așa la

început. După ce și-a făcut o listă cu toate lucrurile pe care nu le putea face din cauza handicapului, la vârsta de 10 ani, a încercat să-și pună capăt zilelor. Tentativa a eșuat și cu ajutorul părinților, care au fost principalii susținători, a învățat să se descurce din ce în ce mai bine cu handicapul lui.

Mesajul pe care l-a împărtășit a fost foarte simplu „Fii sincer cu tine, acceptă-te așa cum ești și privește partea bună a lucrurilor. Nu contează câte lucruri nu ai în viață. Contează să realizezi ceea ce ai, și să te bucuri. Atât. Bani nu pot cumpăra fericirea sau pacea interioară. Încrederea, răbdarea, iubirea sunt elemente cheie și noi putem să alegem oricând să o luăm pe calea succesului și adevăratei fericiri. Nick Vujić a schimbat eșecurile în oportunități și a arătat

lumii întregi că nu există limite, ci doar propriile limitări mentale, pe care noi ni le punem. Cu un zămbet demn de Hollywood, Nick a ridicat în picioare cei peste 300 de oameni veniți să-l asculte, care l-au aplaudat timp de câteva minute, în aula Facultății Romano-Americane, luni, 11 aprilie 2011. Top Speakers Agency a organizat acest eveniment intitulat *100 % INSPIRAȚIE, cum să trăiești o viață fără limite*.

Claudia IOJA, studentă, anul III, Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

îndreaptă spre un cârlig ce atârna din tavan. Urmează trimiterea cănelui afară, tragerea obloanelor, încuiera ușilor, pregătirea frâghiei, zgomotul căderii scaunului și, în final, imaginea scaunului căzut. În ciuda deznodământului tragic, filmul se încheie cu o secevență fantezistă, în care Tono, purtând costumul și pălăria ce-l făceau să semene cu Chaplin, o însoțește pe doamna Lautmannová, îmbrăcată într-o rochie elegantă și purtând umbrelă de soare, alergând pe promenadă în pași de dans, pe fondul muzical asigurat de orchestra orașului.

Ultimul popas din cele trei datorate marilor școli de cinema de limbă slavă are loc în Polonia. Filmul avut în vedere aparține unuia dintre co-fondatorii cinematografei polone, Jerzy Kawalerowicz (celălalt este, evident, Andrzej Wajda): *Matka Joanna od aniolow* (*Maica Ioana a îngerilor*).

Programele Televiziunii România de Măine și RRM Student FM

TVRM Educațional

LUNI – 18 aprilie 2011	
06:00	Promo USH
06:05	Cronica scepticului (r)
06:30	Iliana Dumitrescu și invitații săi (r)
08:00	Festivalul Internațional de Teatru pentru Elevi. Emisiune de Dumitru Cucu
08:30	Parodi Press. Emisiune de Nicolae Iliescu
09:00	Nimic fără lege. Emisiune de Florin Făiniși
09:30	Telemafteatrul Universității Spiru Haret
13:00	Agricultura și alimentația (r)
14:00	TVRM-edicina. Prof. univ. dr. Constantin Dumitrache la dispoziția dvs.
14:58	Promo USH
15:00	Telemafteatrul Universității Spiru Haret
18:30	Ieri și azi. Emisiune de Ciprian Vasilescu
19:00	Panteon. Emisiune de Neagu Udroui
19:30	Festivalul Internațional de Teatru pentru Elevi. Emisiune de Dumitru Cucu
20:00	Contrapunct. Emisiune de George Marinescu Simona Șerban
21:00	Academia – Știință. Emisiune de Alexandru Mironov
22:00	Harețiștii. Emisiune de Mugur Popovici
22:30	Film documentar – Tehnologia azi
23:00	Viața ca un spectacol. Emisiune de Viorel Popescu
00:00	Telemafteatrul Universității Spiru Haret (r)
04:00	Viața ca un spectacol (r)
05:00	Invitatul de la ora 13 (r)

MARȚI – 19 aprilie 2011

06:00	Promo USH
06:05	Harețiștii (r)
06:30	Mama, tata, zierele și eu (r)
07:00	Grădina cu statui (r)
08:00	Festivalul Internațional de Teatru pentru Elevi. Emisiune de Dumitru Cucu
08:30	Film documentar – Globe spin
09:00	Gândești, deci ești. Emisiune de Victorița Dușu
09:30	Telemafteatrul Universității Spiru Haret
13:00	Invitatul de la ora 13. Emisiune de Sorin Lupașcu
14:00	Din sălile de concert. Emisiune de Mihai Darie
15:00	Telemafteatrul Universității Spiru Haret
18:30	Mama, tata, zierele și eu. Emisiune de Viorel Popescu
19:00	Istoria cu învățătură. Emisiune de Valeriu Răpeanu
20:00	Recital muzical. Emisiune de Dumitru Cucu
20:30	Nocturna. Emisiune de Mugur Popovici
22:00	Ani de liceu. Emisiune de Teodora Zineă
22:30	Film documentar – Tehnologia azi
23:15	Călători în timp. Emisiune de Violeta Screciu
00:00	Telemafteatrul Universității Spiru Haret
04:00	La hanul morăriței (r)
05:00	În căutarea folkului pierdut (r)

TVRM Cultural

LUNI – 18 aprilie 2011	
06:00	Stele de mâine (r)
06:30	Cronica scepticului (r)
07:00	Echipele Gusti (r)
08:00	Mapamond cultural
08:30	Stele de mâine
09:00	Panteon (r)
09:30	Am venit cu drag la voi (r)
11:30	Academia copiilor (r)
13:00	Ecumenica (r)
14:00	TVRM-edicina – direct
15:00	Dor de acasă (r)
17:00	Teatrul în fotoliul de acasă
18:00	Un răspuns pentru fiecare
18:30	Recital muzical (r)
19:00	Aplauze pentru harețiști
19:30	La sfat cu medicul
20:00	În căutarea folk-ului pierdut (r)
21:00	Cărți în instanță
22:00	Profil spiritual – arhivă
23:00	TVRM-edicina (r)
00:00	Echipele „Gusti” (r)
01:00	Am venit cu drag la voi (r)
03:00	Ecumenica (r)
04:00	Cărți în instanță (r)
05:00	TVRM-edicina (r)

MARȚI – 19 aprilie 2011

06:00	Stele de mâine (r)
06:30	Nimic fără lege (r)
07:00	Contrapunct
08:00	Mapamond cultural
08:30	Stele de mâine
09:00	Film serial – Cavalerii cerului – ep.1 (r)
09:30	La sfat cu medicul (r)
10:00	Film artistic străin Kurt Vonnegut. Bun venit în Casa Maimuței – partea a II-a (SUA, 1991) (r)
11:30	Agricultura și alimentația (r)
12:30	Scrisori de acreditare (r)
13:00	Invitatul de la ora 13 – direct
14:00	Știință și spiritualitate
15:00	Profil spiritual – arhivă
16:00	Stagiunea muzicală TVRM
16:30	Harețiștii (r)
17:00	Teatrul în fotoliul de acasă (r)
18:00	Academia copiilor (r)
19:30	Comorile orașului
20:00	Mama, tata, zierele și eu
20:30	Nocturna – direct

MIERCURI – 20 aprilie 2011

06:00	Promo USH
06:10	Ani de liceu (r)
06:40	Mama, tata, zierele și eu (r)
07:00	Contrapunct (r)
08:00	Festivalul Internațional de Teatru pentru Elevi. Emisiune de Dumitru Cucu
08:30	Virtuți și vicii. Emisiune de Alexandru Lucinescu
09:00	Românul, cetățean european. Emisiune de Cristina Păușan-Nuică
09:30	Telemafteatrul Universității Spiru Haret
13:00	Muzart. Emisiune de Dumitru Nicolae
14:00	TVRM-edicina. Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs.
15:00	Telemafteatrul Universității Spiru Haret
18:30	Mama, tata, zierele și eu. Emisiune de Viorel Popescu
19:00	Lumea văzută de aproape. Emisiune de Neagu Udroui
20:00	Noi consumatorii. Emisiune de Mihail Dumitru Sandu
20:30	Circulați, vă rog. Emisiune de Cătălina Barbu
21:00	Academia – Economia pentru cine? Emisiune de Ilie Șerbănescu
22:00	Lumea sporturilor. Emisiune de Cristină Matei
22:30	Film documentar- Filme, filme, filme
23:00	Contrapunct. Emisiune de George Marinescu Simona Șerban
00:15	Telemafteatrul Universității Spiru Haret (r)
04:00	Istoria cu învățătură (r)
05:00	Academia Știință (r)

JOI – 21 aprilie 2011

06:00	Promo USH
06:10	Lumea sporturilor (r)
06:40	Mama, tata, zierele și eu (r)
07:00	Lumea văzută de aproape (r)
08:00	Festivalul Internațional de Teatru pentru Elevi. Emisiune de Dumitru Cucu
08:30	Academia – Știință. Emisiune de Alexandru Mironov
09:30	Telemafteatrul Universității Spiru Haret
13:00	Concert de muzică sacră cu Corul Preludiu. Emisiune de Dumitru Cucu
14:00	TVRM-edicina. Prof. univ. dr. Andrei Firică la dispoziția dvs
15:00	Telemafteatrul Universității Spiru Haret
18:30	Mama, tata, zierele și eu. Emisiune de Viorel Popescu
19:00	Agricultura și alimentația. Emisiune de Constantin Predilă
20:00	Întâlnire cu folclorul. Emisiune de Theodora Popescu
20:30	Atelier tv studentesc – Avaturile cunoașterii prin știință. Invitată Liliana Voicu – vicepreședinte Asociația Secular Umanista din România. Emisiune de Ciprian Vasilescu
21:00	Academia – Cărți în instanță. Emisiune de Florin Rotaru
22:30	Lauri pentru liceeni. Emisiune de Cristina Matei
22:30	Film documentar – Absolut minunat
23:00	Consum cultura. Emisiune de George Stanca
00:00	Telemafteatrul Universității Spiru Haret

MIERCURI – 20 aprilie 2011

22:00	Cultură fără tranziție – arhivă
23:00	Teatrul în fotoliul de acasă
00:00	Știință și spiritualitate (r)
01:00	Academia copiilor (r)
02:30	Invitatul de la ora 13 (r)
03:30	Nocturna (r)
05:00	Teatrul în fotoliul de acasă (r)

MIERCURI – 20 aprilie 2011

06:00	Stele de mâine (r)
06:30	Românul, cetățean european (r)
07:00	Cinepanorama (r)
07:30	Șlagăr fix
08:00	Mapamond cultural
08:30	Stele de mâine
09:00	Parodi press (r)
09:30	Mama, tata, zierele și eu (r)
10:00	Nocturna (r)
11:30	Am venit cu drag la voi
13:30	Deutsche Welle (r)
14:00	TVRM-edicina – direct
15:00	Cultură fără tranziție – arhivă
16:00	Cărți și probleme – arhivă (r)
17:00	Cărți în instanță (r)
18:00	Viața ca un spectacol (r)
19:00	La Hanul Morăriței (r)
20:00	Mama, tata, zierele și eu
20:30	Noi, consumatorii
21:00	Echipele „Gusti”
22:00	Istoria cu învățătură – arhivă
23:00	TVRM-edicina (r)
00:00	Cinepanorama (r)
00:30	Deutsche Welle (r)
01:00	Cărți în instanță (r)
02:00	Viața ca un spectacol (r)
03:00	La Hanul Morăriței (r)
04:00	Echipele „Gusti” (r)
05:00	TVRM-edicina (r)

JOI – 21 aprilie 2011

06:00	Stele de mâine (r)
06:30	Scrisori de acreditare (r)
07:00	Contrapunct
08:00	Mapamond cultural
08:30	Stele de mâine
09:00	Nimic fără lege (r)
09:30	Mama, tata, zierele și eu (r)
10:00	Galele TVRM (r)
11:30	Adevăratele stele (r)
13:00	Teatrul în fotoliul de acasă (r)
14:00	TVRM-edicina – direct
15:00	Istoria cu învățătură – arhivă
16:00	Grădina cu statui (r)
17:00	Nocturna (r)
18:30	Cărți și probleme – arhivă
19:30	Cronica scepticului (r)

VINERI – 22 aprilie 2011

06:00	Promo USH
06:10	Lauri pentru liceeni (r)
06:30	Mama, tata, zierele și eu (r)
07:00	Contrapunct (r)
08:00	Festivalul Internațional de Teatru pentru Elevi. Emisiune de Dumitru Cucu
08:30	Scena ca istorie. Emisiune de Violeta Screciu
09:30	Telemafteatrul Universității Spiru Haret
13:00	Vorbiri, scrieri românești. Emisiune de Miorița Got
13:30	Film documentar – Cinemania
14:00	Din sălile de concert. Emisiune de Mihai Darie
14:30	Cronica ST. Emisiune de Cristian Român
15:00	Telemafteatrul Universității Spiru Haret
18:30	Concert de muzică sacră cu corul din Ploiești. Emisiune de Dumitru Cucu
19:30	Comorile orașului. Emisiune de Cezar Lungu
20:00	Contrapunct. Emisiune de George Marinescu Simona Șerban
21:00	Casă dulce românească. Emisiune de Cătălin Maximăuc
22:00	Performerii în arenă. Emisiune de Mugur Popovici
22:30	Cinefilia. Emisiune de Daniel Paraschiv
23:30	Film documentar - Cinemania
00:00	Telemafteatrul Universității Spiru Haret (r)
04:00	Film documentar (r)
05:00	Panteon (r)
05:30	Atelier TV studentesc (r)

SĂMBĂTĂ – 23 aprilie 2011

06:00	Promo USH
06:10	Performerii în arenă (r)
06:30	Casă dulce românească (r)
07:30	Noi consumatorii (r)
08:00	Festivalul Internațional de Teatru pentru Elevi. Emisiune de Dumitru Cucu
08:30	Telemafteatrul Universității Spiru Haret
11:00	Academia copiilor. Emisiune de Irina Haidet
12:00	Întâlnire cu folclorul. Emisiune de Theodora Popescu
12:30	Cronica scepticului. Emisiune de Cristian Român
12:57	Promo
13:00	En garde! Emisiune de Carmen Fulger
14:00	Un actor în culise. Emisiune de Viorel Popescu
14:30	Adevăratele stele. Emisiune de Sorin Lupașcu
15:58	Promo
16:00	Magazin de weekend. Emisiune de Marius Voicu
16:30	Cinepanorama. Emisiune de Eugen Atanasii
17:00	Iliana Dumitrescu și invitații săi
18:30	Paști – între obiceiuri și sfânta tradiție – pregătiri de Paști, colaci, ouă roșii, drob și binecuvântarea preotului satului la Luieriu Tg. Mureș. Realizator Sorin Bejan
19:30	Am venit cu drag la voi. Emisiune de Georget Nucu

20:00	Mama, tata, zierele și eu
20:30	Virtuți și vicii
21:00	Teatrul în fotoliul de acasă
22:00	Profil spiritual – arhivă
23:00	TVRM-edicina (r)
00:00	Galele TVRM (r)
01:30	Cronica scepticului (r)
02:00	Adevăratele stele (r)
03:30	Grădina cu statui (r)
04:30	Virtuți și vicii (r)
05:00	TVRM-edicina (r)

VINERI – 22 aprilie 2011

06:00	Stele de mâine (r)
06:30	Noi, consumatorii (r)
07:00	Un răspuns pentru fiecare (r)
07:30	Un actor și rolurile sale – arhivă
08:00	Mapamond cultural
08:30	Stele de mâine
09:00	Aplauze pentru harețiști (r)
09:30	Mama, tata, zierele și eu (r)
10:00	En garde! (r)
11:00	Atelier TV studentesc
11:30	Cronica ST (r)
12:00	Teatrul în fotoliul de acasă (r)
13:00	Comorile orașului (r)
13:30	Deutsche Welle (r)
14:00	Lumea văzută de aproape (r)
15:00	Concert de muzică sacră – Corul din Ploiești
16:00	Echipele „Gusti” (r)
17:00	Muz-art (r)
18:00	Cinefilia (r)
19:00	Consum cultura (r)
20:00	Mama, tata, zierele și eu
20:30	Nimic fără lege
21:00	La Hanul Morăriței
22:00	Românul, cetățean european
22:30	Șlagăr fix
23:00	Harețiștii
23:30	Stagiunea muzicală TVRM (r)
00:00	Atelier TV studentesc (r)
00:30	En garde! (r)
01:30	La Hanul Morăriței (r)
02:30	Lumea văzută de aproape (r)
03:30	Muz-art (r)
04:30	Românul, cetățean european (r)
05:00	Consum cultura (r)

SĂMBĂTĂ – 23 aprilie 2011

06:00	Stele de mâine (r)
06:30	Gândești, deci ești (r)
07:00	Contrapunct
08:00	Întâlnire cu folclorul (r)
08:30	Stele de mâine
09:00	Atelier TV studentesc (r)

21:30	Concert susținut în cadrul Festivalului de Muzică Clasică – Salzburg, dirijor Ricardo Muti
23:00	Veniți de luați Lumină! – Slujba Învierii Domnului la biserica Elefterie din București
01:30	Cafe concert. Emisiune de Sorin Petre
02:00	Adevăratele stele (r)
03:00	Academia Știință (r)
04:00	Am venit cu drag la voi (r)

DUMINICĂ – 24 aprilie 2011

06:00	Promo USH
06:10	Veniți de luați Lumină! – Slujba Învierii Domnului la biserica Elefterie din București (r)
08:30	Din sălile de concert. Emisiune de Mihai Darie
09:00	Basmele copilăriei. Emisiune de Carmen Fulger
10:00	Stele de mâine – ediție specială de Paști. Emisiune de Dumitru Lupașcu
11:00	Lumina Învierii – binecuvântarea și masa de Paști de la Luieriu Tg. Mureș. Realizator Sorin Bejan
12:00	Călători în timp – Istoricul bisericii Grădina Icoanei. Emisiune de Violeta Screciu
13:00	De Paște cu voce bună. Emisiune de Georget Nucu
15:00	Iepurașul magic – emisiune de satiră și umor (I). Emisiune de Viorel Popescu
16:00	În căutarea folk-ului pierdut. Emisiune de Maria Gheorghiu
17:00	Scrisori de acreditare – tradiții pascale în Lituania. Emisiune de Mihaela Mihailide
17:30	Dor de-acasă – ediție specială de Paște. Emisiune de divertisment. Realizator Puiu Stoicescu
19:30	Grădina cu statui – invitat Voicu Enăchescu. Emisiune de Neagu Udroui
20:30	Galele TVRM organizate de Societate Națională Spiru Haret pentru Educație Știință și Cultură. Emisiune de Georget Nucu
22:00	Ieri și azi – Tradiția mirului, tainele sărbătorilor pascale înainte și după 1989. Invitat Sorin Bejan. Emisiune de Ciprian Vasilescu
22:30	Film artistic – Lungul drum spre casă (Long way home). După moartea soției sale, pensionarul Tom Gerrin se mută împreună cu fiul său și soția acestuia; Deși are parte de multă afecțiune, Tom nu se simte bine în casa acestora și pur și simplu își așteaptă sfârșitul. Dar într-o zi în oraș apare cercul, iar Tom întâlnește o tânără de 21 de ani, pe nume Leanne; Cuplul neagreat se hotărăște să meargă împreună din Kansas în California; De-a lungul călătoriei și datorită peripețiilor prin care trece, dar și a diferențelor dintre ei, între cei doi se leagă o prietenie adevărată genul dramă, SUA (1998)
00:00	Teatrul în fotoliul de acasă (r)
01:00	Dor de-acasă (r)
03:00	Galele TVRM (r)
05:00	Scena ca istorie (r)

*În emisiunea Telemafteatrul Universității Spiru Haret sunt prezentate Consultații pentru sesiunea de examene. Emisiunea este realizată în cadrul Departamentului Învățământ.

09:30	Academia copiilor
11:00	Lumea văzută de aproape
12:00	Știință și spiritualitate (r)
12:00	Invitatul de la ora 13 (r)
14:00	Scrisori de acreditare
14:30	În căutarea folk-ului pierdut
15:30	Gândești, deci ești
16:00	Adevăratele stele
17:30	Virtuți și vicii (r)
18:00	Concert de muzică sacră – Corul Preludiu
19:00	Aplauze pentru harețiști
19:30	Șlagăr fix
20:00	Film serial – Cavalerii cerului – ep.2
20:30	Cronica scepticului
21:00	Galele TVRM
22:30	Cinepanorama
23:00	Veniți de luați lumină! Slujba Învierii Domnului la biserica Elefterie din București
01:30	Academia copiilor (r)
03:00	Scrisori de acreditare (r)
03:30	Viața ca un spectacol (r)
04:30	Galele TVRM (r)

DUMINICĂ – 24 aprilie 2011

06:00	Stele de mâine (r)
06:30	Aplauze pentru harețiști (r)
07:00	Gândești, deci ești! (r)
07:30	Stagiunea muzicală TVRM (r)
08:00	Cronica ST
08:30	Stele de mâine
09:00	Deutsche Welle
09:30	Noi, consumatorii (r)
10:00	Ecumenica
11:00	Cinefilia
12:00	Agricultura și alimentația
13:00	Întâlnire cu folclorul
13:30	Grădina cu statui (r)
14:30	Parodi press
15:00	Concert de Paști cu Orchestra Reprezentativă a Armatei, la pian Horia Maxim

PAȘTELE la ROMÂNII credință și tradiție

Considerată cea mai importantă sărbătoare din calendarul creștin, Paștele se celebrează de români la o dată variabilă. Datina n-ar fi împlinită fără legile nescrise ale pământului, fără obiceiurile care cuprind practici și rituri, iar neîmplinirea acestora ar arăta o lipsă a credinței, care, implicit, ar atrage forțele malefice asupra omului și a pământului.

După respectarea Postului mare și după sărbătorirea Sămbetei lui Lazăr și a Florilor, satele românești trăiesc cu evlavie tragedia Săptămânii Patimilor, pentru a ajunge lumina Sfințelor Paști, miracolul Învierii lui Hristos și luarea Paștilor.

În Săptămâna Paștilor, țărâni se străduiesc să încheie toate activitățile gospodărești: pământul să fie arăt și semănat, casele vărute și împodobite, veșmintele noi să fie terminate. Pe lângă covoare, lăcerea, icoane și blide cu stergare, gospodinele împodobesc odăile și cu mlădițe de salcie de la Florii. În Miercuria, Joi sau Vinerea Mare, femeile pregătesc pasca și ouăle roșii, simboluri pascale ale vieții, ale Învierii.

Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfantului Domnului Iisus, Unuia Celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, și sfantă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim; că Tu ești Dumnezeu nostru, afară de Tine pe altul nu știm, numele Tău numim. Veniți toți credincioșii să ne închinăm sfintei Învierii lui Hristos! Că iată a venit prin Cruce bucurie la toată lumea. Totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudăm Învierea Lui; că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat.

Sărbătoarea curățeniei și a regenerării

Cea mai de seamă coaptură, pe care o mănâncă românii, este Pasca, spunea Simion Florea Marian. Plămădită din făină de grâu curat, gospodinele îi dau forma și culoarea soarelui, o umplu cu brânză de vaci, o ung cu ou, iar deasupra îi modelează o cruce din aluat. Pasca se duce la biserică pentru a fi sfințită, apoi se mănâncă sacramental. Tradiția ne spune că în

noaptea ce premerge Joi Mare se deschid mormintele, iar sufletele morților se întorc la casele lor. Acum se aprind Focurile de Joi-Mari, care se presupune că încălzesc sufletele celor plecați dintre vii, dar și că dețin valente purificatoare pentru strămoșii gospodăriei. După slujba gospodăriei. După încheierea acesteia de a mai fi bune de mâncat, din copiii și oamenii sârmani

din comunitate, urmând ca ramura să fie pusă pe mormântul celui pentru care s-a împodobit. Acest gest ritualic simbolizează legătura dintre cele două lumi, cea reală și lumea imaginară a celor "plecați". O tradiție interesantă vorbește despre "nunta urzicilor", adică înflorirea și încetarea acestora de a mai fi bune de mâncat, din această zi căpătând valente

apotropice. În Joi Mare se înroșesc ouăle, existând credința că ouăle fierte și înroșite în această zi nu se strică pe tot parcursul anului. Conform tradiției, în ziua de Paște oamenii au locuințele curate și alimentele rituale pregătite.

Pasca și ouăle, nelipsite de pe masa de Paște

Pasca, ouăle roșii și mielul constituie elemente pătoreale ale simbolului sacrificiului paschal și al Învierii, al regenerării, al purificării și al veșniciei. În dimineața primei zile de Paște, toți membrii familiei se spală pe fața cu apă (neînecută) dintr-un vas în care au fost puse un ou roșu, un ban de argint și o crenguță de busuioc, spunând: Să fii sănătos/sănătoasă și obrazul să-mi fie roșu ca oul, să fii dori(ă) și așteptat(ă) așa cum sunt așteptate ouăle roșii de Paște, să fii iubit(ă) ca ouăle în zilele Pastelui, apoi se trece peste față moneda de argint, zicând: Să fii mândru/ă și curat(ă) ca argintul și văzut(ă) ca busuiocul.

Fiecare gest ritualic al sărbătorii reprezintă o dimensiune simbolică aparte. În acest sens, un exemplu îl constituie și îmbrăcăutul, care, aici, are rol de înnoire.

Datorită existenței unei credințe conform căreia de Paște este bine să ai straie noi, odinioară, fețele și tinerele neveste coseau cămăși pentru toți membrii familiei. Pentru fetele de măritat semnificația era și mai puternică, acestea urmând a purta noile cămăși la biserică, dar și la joc. În această zi, copiii merg la prieteni și la vecini să anunțe Învierea Domnului, iar gazdele îi răsplătesc cu ouă roșii.

La început, doar simbolul păgân, oul, marca celebrarea Noulii An, la echinocliul de primăvară. În această zi, oamenii își trimeteau oua viu colorate în semn de afecțiune. În creștinism, oul vopsit sau încondeiat își transferă semnificațiile în domeniul religios, fiind în continuare un simbol al Învierii și rodirii. Ouăle roșii amintesc sacrificiul făcut de Iisus Hristos pentru omenire.

O bucurie pentru toți creștinii

Țările creștine sărbătorește de veacuri Sfințele Paște, însă această sărbătoare își are rădăcinile în multe tradiții și legende păgâne. Un învățat englez din secolul al VIII-lea credea că numele sărbătorii în limba engleză - Easter - provine din numele scandinav "Ostra" și din cel teutonice "Ostern" sau "Eastr", ambele denumind zeite ale primăverii și fertilității. Tradițiile au asociat această sărbătoare cu imaginea iepurașului de Paște, un simbol al fertilității, și cu ouăle colorate în nuanțe vii pentru a sugera razele soarelui de primăvară.

O legătură interesantă există și între Paștele creștinilor și sărbătoarea evreiască "Pesach". Pesachul este o sărbătoare foarte importantă în calendarul iudaic, care durează opt zile și celebrează eliberarea israeliților de sub supărarea Egiptului. Pentru catolici și protestanți această sărbătoare nu are o dată fixă, putând avea loc între 22 martie și 25 aprilie. Paștele este stabilit în prima duminică de după luna plină care precede echinocliul de primăvară (21 martie). Biserica ortodoxă, mai aproape din punct de vedere geografic de Israel și foarte adânc ancorată în tradiții, sărbătorește Paștele concomitent cu Pesachul evreiesc.

Opinii studentești despre Paște

Chiar dacă este considerată a fi cea mai importantă sărbătoare a creștinismului, Paștele și-a pierdut mult din semnificație și a devenit pentru unii români doar o sărbătoare în plus, adică un alt motiv de distracție, în care mâncarea și în special băutura în exces sunt cuvintele cheie. Am observat o mare indiferență (cel puțin la tineri), asta pe lângă caracterul românului de consumator excesiv (care în aceste perioade ale anului dă ceva mai mult de lucru serviciilor de ambulanță). (Alina)

Și în ceea ce privește indiferența se pot spune destule, pornind de la indiferența adulților față de păstrarea tradițiilor, până la cea a tinerilor față de religie, sau mai degrabă față de instituțiile reprezentative. Și într-un fel nu e de mirare. E de ajuns să intrăm noi într-o biserică și să fim întâmpinați de ochii iscoditori ai bătrânelor urmându-ne orice mișcare, pentru a ne convinge să nu mai încercăm prea curând. (A.N.)

Un documentar pe care l-am urmărit recent, referitor la Paște, m-a făcut să înțeleg că nu doar indiferența este aceea care ne omoară tradițiile, ci și neștiința. Fiind atât de puține zone în țară în care s-au păstrat elementele de tradiție și cum nu foarte mulți dintre noi intră în contact cu ele (cu excepția celor care mai au bunici pe la țară), nu e de mirare că unii nu cunosc prea bine sau poate chiar deloc obiceiurile de pe meleagurile noastre. (Simona)

Mie îmi pare că tot ce ține de tradiție a rămas într-un cerc închis, care se restrânge din ce în ce mai mult. Nu e oare păcat să facem uitată o parte din moștenirea noastră culturală? Nu vă cer să fiți superstițioși sau să păstrați tradițiile, vă cer doar să le cunoaștem împreună și să le respectăm! Și poate ați rămâne surprinși să descoperiți că vă și plac! (Andreea)

Povestea Iepurașului de Paște

Se pare că iepurașul de Paște își are originea în credințele precreștine ale fertilității, când era văzut ca un simbol al renașterii întregii naturi în perioada primăverii. Iepurele este un mesager sacru al divinității în multe culturi, dar prezența lui în tradiția paschală a fost atestată pentru prima oară în Germania, în anul 1500. Germanii sunt și cei care au inventat diucurile în formă de iepurași, din aluat și zahăr, în anul 1800. În aceeași perioadă, în Franța, au apărut primele ouă din ciocolată. În Statele Unite ale Americii, tradiția iepurașului de Paște care aduce cadouri copiilor cuminți a fost adusă de emigranți germani. Acum, alături de moș Crăciun, iepurașul de Paște cel darnic este prezent în toate țările creștine.

Legenda ouălor vopsite

Ouăle, simboluri ale vieții și ale fertilității, sunt nelipsite pe masa de Paște. De-a lungul timpului au apărut tot felul de metode de a vopsi și ornamenta ouăle cu ocazia acestei sărbători. Metodele diferă de la țară la țară. În Evul Mediu tradiția cerea ca stăpânii să dăruiască slugilor ouă cu ocazia Pastelui. În ceea ce privește culorile ouălor, există foarte multe posibilități de a le vopsi, unele dintre ele având conotații simbolice și religioase.

În Grecia, obiceiul este ca ouăle să fie vopsite în roșu, pentru a aminti credincioșilor de sângele vărsat de Iisus Hristos pentru mântuirea tuturor oamenilor. Popoarele slave foloseau metode mai speciale, vopsind ouăle în aur și argintiu. O altă metodă folosită mai ales în Austria dar și în România este aceea de a vopsi ouăle cu produse naturale, folosind coji de ceapă. Aceste ouă se ornamentază prin aplicarea unor frunze pe coajă, înainte de a le fierbe în apă cu coji de ceapă. Românii se mândresc cu meșteșugul încondeierii ouălor de Paști, o tehnică foarte complexă și migăloasă care este cunoscută în lume sub numele de Psanki. În Germania, de Paște, în fiecare casă există un așa-zis „pom de Paști” făcut din crenguțe înflorite împodobite cu ouă, iepurași sau pușori de lemn sau plastic colorat.

Pe lângă ouă roșii, cozonac, miel și pască, obiceiurile pascale românești sunt îmbogățite de tradițiile regionale

În Bucovina, în noaptea de Paște, exista obiceiul aprinderii „focurilor de veghe”. Pe dealuri și coline sunt aprinse focuri puternice care ard toată noaptea.

În jurul lor, se adună sătenii care povestesc întâmplări din viața lui Iisus, iar băieții sar pe deasupra focului, pentru a îndepărta duhurile rele. Tot în Bucovina, se obișnuiește ca, în noaptea de Înviere, fetele să meargă în clopotnița bisericii din sat și să spele limba clopotului cu „apă neînecută”. Apa neînecută presupune ca persoana care a scos-o din fântână să nu vorbească până când apa va fi folosită la spălătul clopotului. Apoi, în zorii zilei de Paște, fetele se spală cu această apă ca să fie frumoase și atrăgătoare tot anul.

Tot aici, obiceiul străvechi românesc al încondeierii ouălor este ridicat la rang de artă. Motivele folclorice folosite sunt cele tradiționale (spicul, soarele, frunza și crucea), dar măiestria cu care sunt pictate aici nu se regăsește în nicio altă regiune a țării.

În Transilvania, a doua zi de Paște, tinerele fete sunt stropite cu parfum de către feciorii îmbrăcați în haine tradiționale. Acestea, la rândul lor, oferă băieților de băut și câteva mici daruri. Se spune că acele fete vor avea noroc tot anul, iar bărbății care uită de aceste obicei, vor fi urmăriți de ghinion. Mai demult, obiceiul era ca fetele să fie stropite cu apă de fântână.

În țara Moților, în noaptea de Paște, toaca de la biserică este dusă în cimitir, unde trebuie să fie păzită de către feciorii din sat. Dacă nu reușesc să o păstreze în siguranță și este furată, paznicii care au dat greș vor oferi, a doua zi, o masă bogată. Dacă aceia care au încercat să fure toaca nu au reușit, ei vor fi gazdele ospățului.

În Banat, în dimineața zilei de Paște, copiii se spală pe față cu apă proaspătă de la fântâna în care sau pus un ou roșu și fire de iarbă verde. Masa tradițională se servește doar după ce bucatele au

fost mâmiate și include ciolan de porc fiert, ouă roșii și friptură de miel.

Tot în Banat, dar și în Muntenia, există obiceiul ca tinerele fete să păstreze în casă lumânarea aprinsă în noaptea de Înviere. Lumânarea respectivă este apoi aprinsă pentru câteva momente, atunci când are loc un eveniment fetic. Cine urmează datina, se spune că are noroc în viața personală și e bine văzut de cei din jur.

În regiunea Sibiului, există obiceiul ca de Paște să fie împodobit un pom de dimensiuni reduse, un arbust, asemănător celui de Crăciun. Doar că, de data aceasta, în locul globurilor se agață ouă vopsite, golite de conținut. Pomul poate fi așezat într-o vază și păstrat ca o podoabă a casei.

În Maramureș, tradiția spune că în prima zi de Paște e bine ca prima persoană care îți intră în casă să fie un bărbat. Altfel, va fi discordie în casa în acel an. Dimineața devreme, copiii merg la prieteni și la vecini să anunțe Învierea Domnului, iar gazda îi întâmpină cu ouă încondeiate.

În nordul Sucevei se pregătesc diferite dulciuri speciale cum ar fi „Babele” simbolul vieții cumpătate. Prăjitura este făcută din nucă, rahat și stafide, asemenea cozonacului, doar că aceasta compoziție se toarnă în forme speciale. „Babele” - sunt ducele slujba de Înviere, alături de bucatele tradiționale din coșul paschal.

O tradiție de import Deși nu e autohton, iepurașul de Paște a fost primit cu brațele deschise de toți copiii, pentru că e la fel de generos ca Moș Crăciun!

În tradiția noastră populară ouăle vopsite au puteri miraculoase: Te apară de rele, vindeca bolile și protejează gospodăria.

PASTORALĂ DE SFINTELE PAȘTI

(Urmare din pag. 1)

Iar pentru că iubirea smerită a lui Hristos ca om a fost mai tare decât păcatul și moartea, Dumnezeu L-a înviat din morți și L-a dăruit viață și slavă veșnică (cf. Filipeni 2, 4-10). Iubirea aceasta smerită și preaslăvită a lui Hristos Cel Răstignit și Înviat se dăruiește omului prin harul Sfantului Botez, pentru ca omul care se unește cu Hristos să poată birui păcatul și răutatea demonilor și să dobândească viața veșnică în slava Preasfintei Treimi. Astfel, Botezul este Taina prin care ne lepădam de Satana și ne unim cu Hristos. De aceea, cel ce dorește să se boteze este întrebat: „Te lepezi de Satana?”. „Te unești cu Hristos?” Iar el răspunde: „Mă lepăd de Satana!” și „Mă unesc cu Hristos!” Acest legământ de la Botez sau acest vot botezului devine programul duhovnicesc sau lupta creștinului cu păcatul în toată viața sa pe pământ. Prin mărturisirea dreptei credințe și prin Sfantul Botez se iartă omului păcatul strămoșesc și toate păcatele făcute până la Botez, se dăruiește harul înfierii și arvuna învierii întrucât el trece de la existența fără Hristos, la viața cu Hristos și în Hristos, Care a zis: „Cel ce crede în Mine chiar dacă va muri (cu trupul) viu va fi (cu sufletul)” (Ioan 11, 25).

Iubiți fii și fiice duhovnicesci, Întrucât la Botezul Domnului în apele Iordanului, S-a arătat Sfânta Treime, adică Tatăl a mărturisit că Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul, este Fiul Său Cel Iubit, iar Duhul Sfânt a întărit acest cuvânt adevărat al Tatălui (cf. Matei 3, 13-17), Botezul creștin se săvârșește în numele Tatălui și al Fiului și al Sfantului Duh. Astfel, prin Botezul în apă și în Duh omul credincios reface legătura sa de viață și iubire eternă cu Sfânta Treime, deoarece a fost creat după chipul Preasfintei Treimi când Dumnezeu a zis: „Să facem om după chipul și asemănarea Noastră” (Facere 1, 26).

Prin Botezul în apă și în Duhul Sfânt noi ne unim cu întreaga Sfântă Treime. În acest sens, Părintele Stăniloae zice: „Botezul pune pe primitorul lui în relație intimă nu numai cu Hristos, ci cu întreaga Sfântă Treime, căci Hristos este Fiul Tatălui și ne face și pe noi, în Sine, fii ai Tatălui, eliberându-ne de robia stihțiilor impersonale și a patimilor”. (Notă: Preot prof. dr. Dumitru STĂNILOAE, Teologia Dogmatică Ortodoxă, ediția a II-a, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1997, vol. III, p. 42)

Prin Botezul în apă și în Duhul Sfânt ca unire cu Hristos Cel Răstignit și Înviat, primim nu numai iertarea păcatelor, ci și harul înfierii, întrucât „celor căji L-au primit (pe Hristos), care cred în Numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, care nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu s-au născut” (Ioan 1, 12-13).

Apa Botezului a fost numită de unii Sfinți Părinți nu numai icoană a mormântului lui Hristos, ci și „sămânță maternală” al Bisericii, din care se nasc fiii ei duhovnicesci, după chipul maternității Fecioarei Maria. (Notă: VEZI SFANTUL CHRIL AL IERUSALIMULUI, Cateheza 20, 4; DIDIM CEL ORB, Despre Sfânta Treime, II, 13; cf. A. HAMMAN, art. „Baptême”, în: Dictionnaire encyclopedique du Christianisme ancien, Paris, Cerf, 1990, p. 333)

„In Botez, zice Teodor de Mopsuestia, apa devine un sân pentru cel care se naște, iar harul Duhului (Sfânt) formează pe cel care este botezat pentru a doua naștere.” (Notă: TEODOR DE MOPSUESTIA, Omilii catehice, 14, 9; cf. Olivier CLÉMENT, Sources. Les mystiques chrétiens des origines. Textes et commentaires, Paris, Stock, 1992, p. 95)

Cei care, în Biserică, lucrează prin harul Duhului Sfânt la formarea de fii și fiice duhovnicesci devin părinți duhovnicesci. Aceștia sunt în primul rând profeții însoțiți de nașii care botează, precum și toți duhovnicii sau învățătorii duhovnicesci care înțeleg că înțierea baptilismală era ca scop mântuirea omului, adică învierea omului din păcat și pregătirea lui pentru învierea cea de obște și pentru viața veșnică. De aceea, la sfârșitul Simbolului credinței, rostit de trei ori înainte de Botez, se spune: „Mărturisesc un Botez, spre iertarea păcatelor și aștept învierea morților și viața veșnică și să fie.”

Întrucât Sfantul Botez este începutul mântuirii omului și arvuna vieții veșnice trăite în iubirea Preasfintei Treimi, fericiți sunt părinții care dau naștere la copii și apoi îi botează ca să devină în Hristos fii ai lui Dumnezeu după har și fii duhovnicesci ai Bisericii, pentru ca în Duhul Sfânt să poată nămi Tată pe Dumnezeu Cel cereș (cf. Romani 8, 16; Galateni 4, 6) și să trăiască pururea bucuria pascală de a simți în viața lor cum lucrează „harul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărăția Sfantului Duh” (2 Corinteni 13, 13).

Astfel, viața creștină devine o cultivare și o rodire permanentă a darurilor Duhului Sfânt primite la Botez, și peecutele cu Sfantul și Marele Mir de preot zicând: „peceate darurilor Duhului Sfânt”.

Prin mărturisirea dreptei credințe și prin harul Sfantului Duh primit la Sfantul Botez, Hristos locuiește în inimile celor botezați (cf. Efeseni 3, 17-18) și îi pregătește pentru învierea cea de obște și pentru viața veșnică (cf. Romani 6, 22-23; Ioan 6, 40 și 47).

Iubiți frați și surori în Domnul,

Precum odinioară, astăzi Măntuitorul Iisus Hristos ne îndeamnă zicând: „lăsați copiii să vină la Mine și mi-i opriți” (Matei 19, 14; Marcu 10, 14; Luca 18, 15).

Credința copiilor este inspirată și susținută de credința și iubirea părinților pentru ei. Credința copiilor este unită cu dorința lor de a fi iubiți și de a iubi. Când Biserica le arată copiilor iubirea lui Hristos pentru ei, aceștia iubesc Biserica și devin icoane de nevinovăție și bunitate care îi orientează pe aduli spre Împărăția Cerurilor (cf. Matei 18, 3; 19, 14; Luca 18, 16).

Părinții care nu botează copiii îi lipsesc de harul înfierii duhovnicesci și de bucuria de-a se împărtăși de unirea cu Hristos Cel Înviat și de slava Preasfintei Treimi.

De asemenea, părinții și nașii care botează copiii, dar nu-i cresc sau nu-i educă în credință, nu-i iubesc cu adevărat, deoarece numai copiii botezați și crescuți în credință și viețuire creștină pot deveni bunii cetățeni ai Patriei pământești și cetățeni ai Patriei cerești, adică ai Împărăției Cerurilor.

Astăzi este nevoie să cunoaștem mai mult și mai bine ce înseamnă a fi botezat, adică a fi creștin sau a purta numele lui Hristos, într-o lume confruntată cu fenomenul secularizării, cu pluralismul și sincretismul religioz.

Slujba Sfantului Botez trebuie citită de către noi în fiecare an, ca să înțelegem ce au spus nașii pentru noi când am fost botezați, copii fiind: atunci când s-a rugat proitului împreună cu Biserica pentru fiecare primitor al Botezului: „ca să fie vrednic de împărăția cea nestrăcătătoare”, „să se arate el fiu al luminii și moștenitor al veșnicilor bunătăți”, „să se facă el împreună sădit și părtaş morții și învierii lui Hristos”, „să-și păzească el haina botezului și logodirea Duhului neîntinată și fără prihană în ziua cea înfricoșătoare a lui Hristos”, „să se facă lui apa aceasta haină a nașterii de-a doua spre iertarea păcatelor și spre îmbrăcămintă în nestrăcătore” (Notă: Slujba Sfantului Botez, ecetena mare; în: Moliftelic, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998, p. 27).

Să ne rugăm, așadar, Domnului nostru Iisus Hristos cel Înviat, să ne ajute să trăim în toată viața noastră bucuria Botezului ca bucurie a învierii sufletului nostru din moartea păcatului și să facem roditoare darurile Sfantului Duh primite în Sfantul Botez. Iar roadele Sfantului Duh sunt: „dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credința, blândetea, înfrânarea, curăția; împotriva umora ca acestea nu este lege” - zice Sfantul Apostol Pavel (Galateni 5, 22).

Să înmulțim prin rugăciune și fapte bune aceste roade ale Sfantului Botez! Să aducem bucurie acolo unde este întristare! Să ajutăm pe cei căzuți să se ridice! Să întărim pe cei slabi! Să hrănim pe cei flămânzi material și spiritual! Să ajutăm mai mult familiile creștine care au mulți copii! Să prețuim pe fiecare om ca fiind o făclie de Paști, iubită de Dumnezeu Părintele luminilor, Care ne cheamă la pacea, bucuria și slava Împărăției Cerurilor.

De Sfânta și Mare Sărbătoare a Învierii Domnului, vă adresăm tuturor părințești doriri de sănătate și mântuire, de pace și bucurie, împreună cu salutul paschal: „Hristos a înviat!”

Al vostru călie Hristos-Domnul rugător,

† DANIEL
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

Pagină realizată de Gabriel NASTASE